Jaargang 116. Vrijdag, 12 Junij 1857. No. 70.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

De COMMISSARIS DES KONINGS in de provincie *Groningen* brengt ter kennis van het Publiek, dat, uit hoofde met de bepuining van den Weg tusschen **Bighum** en **Belllngewolde** een aanvang zal worden gemaakt, **de passagie met Voertuigen en Vee** over dien weg, van **HEDEN af tot nadere bekendmaking zal zijn GESTREMD.**

GRONINGEN, 10 Junij 1857.

De Commissaris des Konings voornoemd:
Bij deszelfs afwezen,
Het Lid van Gedeputeerde Staten:
J. HOMAN.

Aanbesteding.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEERDE, bij enkele inschrijving aan te besteden:

Het BOUWEN van eene GEMETSELDE WATERDIGTE KUIP en BINNEN AFSLUITPUT, ter plaatsing van een GASHOUDER, ten dienste en op het terrein der Gasfabrijk.

Het Bestek en de Voorwaarden van Aanbesteding zullen van af DINGSDAG den 26sten dezer ter SECRETARIJ dezer Gemeente ter lezing liggen, en tegen betaling van 50 Cent aldaar verkrijgbaar zijn.

De op Zegel geschreven Inschrijvingsbiljetten, ingerigt overeenkomstig de algemeene Voorwaarden, ter Secretarij der Gemeente in te leveren vóór of op **Vrijdag den 12den Junij 1857**, terwijl de opening der Biljetten en de provisionele toewijzing aan den laagsten Inschrijver zal plaats hebben op **Zaturdag den 13den Junij 1857**, des voormiddags te tien uur, in een der Vertrekken van het RAADHUIS.

Aanwijs in loco zal plaats hebben op DINGSDAG den 9den Junij, des namiddags te drie uur, terwijl nadere Inlichtingen **van af heden** te bekomen zijn aan het BUREAU van FABRIJKAGE op het Raadhuis, des voormiddags tusschen 9 en 10 uur.

GRONINGEN, 20 Mei 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

AANBESTEDING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEERDE, onder nadere goedkeuring, bij *enkele inschrijving* aan te besteden:

Het BOUWEN van een IJZEREN GASHOUDER met acht stuks KOLOMMEN en verdere TOEBEHOOREN, op het terrein der Gasfabrijk.

Het Bestek en de Voorwaarden van Aanbesteding zullen, van af DINGSDAG den 16den dezer ter SECRETARIJ dezer Gemeente ter lezing liggen, en *tegen betaling van 25 Cent* aldaar verkrijgbaar zijn.

De op Zegel geschrevene Inschrijvingsbiljetten, ingerigt overeenkomstig de algemeene Voorwaarden, ter SECRETARIJ der Gemeente in te leveren vóór of op WOENSDAG den eersten Julij 1857; terwijl de opening der Biljetten en de provisionele toewijzing aan den laagsten Inschrijver, zal plaats hebben op DONDERDAG den tweeden Julij 1857, des voormiddags te vier uur, in een der VERTREKKEN van het RAADHUIS.

Nadere inlichtingen zijn inmiddels te bekomen bij den DIRECTEUR der GASFABRIJK.

GRONINGEN, 11 Junij 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

AANGIFTE VOOR DE WEEKMARKT.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* verwittigen diegenen, die voor de TWEEDE HELFT van het jaar **1857** op de **WEEKMARKT** alhier eene plaats verlangen voor eene **HOUTEN** of **LINNEN KRAAM**, een **OVERDEKTEN** of **ONOVERDEKTEN STAL**, of op den **OPEN GROND**, dat zij, overeenkomstig art. 102 van het Reglement van Politie, verpligt zijn ten minste acht dagen vóór **den laatsten Maandag in de maand Junij van dit jaar**, zich daartoe ter SECRETARIJ dezer Gemeente aan te geven; zullende de LOTING op laatstgemelden dag, des namiddags te vier uur, in een der Vertrekken van het Raadhuis plaats hebben.

GRONINGEN, 4 Junij 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* doen te weten, dat de bij artikel 53 van het Politiereglement voorgeschrevene **Schouwing** van de KLINKERS, de GOTEN bijlangs of door dezelve loopende en de ROLLAGEN, van hunnentwege door den Heer D. H. BOS, Oud-Stadsbouwmeester, en den Raadsdienaar B. SJOBBEMA zal geschieden op **Maandag den 22sten Junij** aanstaande, en volgende dagen.

GRONINGEN, 4 Junij 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Wegens bijzondere omstandigheden is in de **volgende week** aan de GASFABRIJK ter dezer Stede **gratis** te bekomen **AFGEWERKTE KALK**, zeer geschikt tot **bemesting, enz.**

GRONINGEN, 11 Junij 1857.

NIEUWSTIJDINGEN.

NOORD-AMERIKA.

In den staat Kansas, de voornaamste kampplaats, zooals men weet, van de voor- en tegenstanders der slavernij, is de invloed der eersten zeer toegenomen sedert *Buchanan* tot president der Vereenigde Staten verkozen is. Alleen zij die bekend staan de slavernij te bevorderen worden met de hoogste ambten begiftigd. De verontwaardiging die in genoemden staat wordt aan den dag gelegd over deze aanstellingen van den nieuwen president is dan ook groot. »Het is — zegt een dagblad uit Louisville, de hoofdstad van Kansas — een algemeen gevoelen geworden, dat al wat er voor iemand noodig is om eene aanstelling te bekomen, bestaat in naar Washington te gaan met voldoende bewijzen om den President te overtuigen, dat hij eenen vrij-staats man vermoord heeft. Dit is een zeker middel om hem een ambt te verschaffen. Er zijn nog eenige uitstekende keelafsnijders en moordenaars in den staat, die buiten twijfel bij toeval over het hoofd zijn gezien. Om zich zelve gelijk te blijven, moest de administratie toezien, dat zij goed verzorgd worden."

Wie zal, na zoo iets gelezen te hebben, nog zeggen, dat de Noord-Amerikanen in eene model-republiek wonen?

— De overheid van San Francisco heeft eene wet uitgevaardigd, volgens welke al de drankhuizen des nachts te twaalf uur moeten gesloten zijn. Dit wordt letterlijk opgevolgd. Met den klokslag van 12 worden de deuren gesloten maar vijf minuten daarna weder geopend. Ook al geen voorbeeld ter navolging voor andere landen.

— Naar den Mormonenstaat Utah zal een nieuwe gouverneur en wel een man uit het Westen gezonden worden. Tevens spreekt men er van, dat er eene aanzienlijke troepenmagt tegen de Mormonen zou worden afgezonden. Laatstgenoemden gaan van het plan zwanger eene nieuwe nederzetting bij Council-Bluff te vestigen en met dit plan moet de geheime expeditie van Brigham-Young naar het Noorden in verband staan.

BRITSCH-INDIË.

Uit Bombay wordt van den 12den Mei gemeld, dat wederom een regement inlandsche ruiters van het Britsch-Indische leger te Meerat in openlijken opstand gekomen was, en dat daarbij een aantal officieren en manschappen gewond of gedood waren. Te Calcutta was sprake van brieven, die bij eenen inlandschen officier van de infanterie ontdekt zouden zijn, bewijzen opleverende van het bestaan eener zamenzwering tot bewerking van eenen algemeenen opstand der troepen.

RUSLAND.

Berigten van Circassië melden, dat de Russen den veldtogt tegen *Schamyl* geopend hebben.

— Volgens berigten uit de Zwarte zee, heeft er tusschen Sebastopol, Nikolajeff en Odessa een levendig verkeer plaats. Van de gezonken schepen doen reeds zes weder geregeld dienst. Een aantal schepen zijn, onder de leiding van Russische ingenieurs, weder vlot gemaakt. De Amerikaansche maatschappij, waarmede de regering een contract heeft aangegaan, zal thans hare werkzaamheden aanvangen en allereerst de groote schepen die aan den mond der haven van Sebastopol gezonken waren, weder boven water zoeken te brengen, terwijl Russische werklieden voortgaan de overige in de haven gezonken schepen weder te voorschijn te brengen. Men slaagt hierin boven verwachting en rekent in het geheel 87 schepen te behouden.

— Den 2den dezer heeft de prins-stadhouder van Polen, *Michael Gortschakoff*, zijn 50jarig dienst-jubileum als officier der artillerie gevierd. Bij den feestmaaltijd, welke dien dag te zijner eere gegeven werd, kwam er voor den jubilaris eene telegrafische depêche van Keizer *Alexander* uit Petersburg, waarin de Keizer hem hartelijk geluk wenschte, hem voor zijne trouwe en voorbeeldelooze dienst zijnen dank betuigde, en hem eindelijk tot bevelhebber benoemde van de lijfgardevesting-batterij no. 2, welke voortaan zijn naam zal dragen.

TURKIJE.

De bekende stedehouder van Moldavië, *Nicolaas Vogorides*, die zich zoo hevig tegen de vereeniging der vorstendommen verzet en allerlei maatregelen neemt om die te verhinderen, is door de Oostenrijksche regering benoemd tot grootkruis der orde van de IJzeren Kroon. Men verwondert zich teregt, dat men zoodanig oogenblik heeft gekozen, om aan den stedehouder van Moldavië deze onderscheiding te verleenen.

MONTENEGRO.

Vorst *Daniëlo* heeft de Oostenrijksche regering zijn verlangen te kennen gegeven, dat de Montenegrijnsche vlugtelingen, die zich te Cattaro bevinden, zullen worden uitgeleverd, wijl zij zich aan verraad jegens hunnen vorst en vaderland hebben schuldig gemaakt. Het Weener kabinet heeft de uitlevering bepaald geweigerd.

ITALIË.

Het sluiten van een concordaat tusschen Napels en den Pauselijken Stoel is thans zeker. Wel is de tekst van dit stuk zelf nog niet bekend en men vermoedt zelfs dat het zal geheim blijven, maar vier koninklijke besluiten, gedagteekend van Caserta den 18den Mei, en even zoo vele circulaires van den heer *Scorza*, directeur van het departement voor geestelijke zaken en openbaar onderwijs, brengen de tusschen beide hoven vastgestelde bepalingen in werking. Men kan ze in weinige woorden zamenvatten, daar zij aan den eenen kant bestaan in de volledige vervanging van het burgerlijk gezag en der regterlijke magt van leeken door de geestelijkheid en de geestelijk regterlijke magt, vooral wat betreft het beheer der geestelijke goederen en instellingen van weldadigheid, terwijl aan den anderen kant eenige sedert lang afgeschafte privilegiën ter gunste der geestelijkheid worden hersteld.

Volgens den betigtgever van de *Indép. Belge*, strijdt de regeling der kerkelijke aangelegenheden, zooals die nu in Napels is ingevoerd, tegen den geest onzer eeuw en ademt in tegendeel een geest die in de middeneeuwen te huis behoort.

— De Paus heeft kostbare geschenken gegeven aan de kerk der H. Maagd te Loretto, en onder anderen een met edele gesteenten bezette kelk, ter waarde van 14,000 kroonen.

— Het geregtshof van Turijn heeft een zonderling vonnis in eene drukperszaak geveld. De directeur van den sedert twee maanden niet meer verschijnenden *Campanone*, wegens laster met eene maand gevangenschap gestraft, is bovendien nog veroordeeld, om, niettegenstaande zijn blad niet meer verschijnt, dat vonnis daarin op te nemen. Dit blad zal dus een oogenblik weder het licht moeten zien om te zeggen, dat het gelasterd heeft.

ZWITSERLAND.

Naar aanleiding van de definitive schikking der kwestie van Neufchâtel, zwaaijen vele Duitsche dagbladen aan den Koning van Pruissen grooten lof toe, wegens de onbaatzuchtige wijze op welke hij in het belang van de rust en den vrede van Europa, van zijne regten op dit vorstendom en zelfs van de daarvoor bedongen schadevergoeding, afstand heeft gedaan. Zijne verdiensten hierbij moeten des te hooger geschat worden, naar mate deze monarch niet door dwang, maar uit vrijen wil gehandeld en het in de politiek zeldzame voorbeeld gegeven heeft, om het algemeen belang boven zijne wettige aanspraak te stellen.

Overigens wenschen deze dagbladen Zwitserland geluk met de schikking, zoo als zij alsnu tot stand is gekomen, en schrijven dit goede gevolg aan de vredelievende bemoeijingen van Keizer *Napoleon* toe. Zijne bemiddelende tusschenkomst ging met ernstige zwarigheden gepaard. Aan de eene zijde is hij van de levendigste belangstelling doordrongen voor een volk dat hem in tijden van ongeluk een veilig toevlugtsoord had verleend, terwijl hij aan de andere zijde, te zeer van de regtmatigheid der Pruissische aanspraken overtuigd was, om daartegen op te treden. Indien het hem gelukt is beide partijen te vereenigen, dan is dit enkel toe te schrijven aan de achting en het vertrouwen, die zij hem toedragen.

Bij de bondsvergadering is ingekomen een rapport van den bondsraad, waarin deze voorstelt en aanbeveelt de ratificatie van het traktaat betreffende Neufchâtel. De heer *Escher*, president van de bondsvergadering, heeft zich in gelijken zin uitgelaten. Het traktaat is ten fine van onderzoek gesteld in handen eener commissie, die den 10den dezer verslag zou uitbrengen.

DUITSCHLAND.

Het huwelijk van prinses *Sophia* van Nassau met prins *Oscar* van Zweden, is den 6den dezer te Biebrich met veel plegtigheid voltrokken.

— Maandag avond is de werkplaats van den vuurwerkmaker *Dobermont* te Berlijn, omstreeks 7 uur in de lucht gevlogen. De heer *Dobermont* zelf, een werkman, eene vrouw, die in den aangrenzenden tuin werkzaam was en een werkman van het tooneel hebben daarbij het leven verloren. De dochter van *Dobermont* is zwaar gewond; zijne vrouw, welke zich op de plaats des ongeluks bevond, is ongedeerd gebleven. De oorzaak van het ongeval is onbekend; op het oogenblik dat het plaats vond, was niemand in de werkplaats aanwezig.

— Het Wurtembergsche regeringsblad berigt, dat op den 4den dezer de ratificatiën zijn uitgewisseld van de tusschen Wurtemberg en den Pauselijken Stoel gesloten overeenkomst tot regeling van de aangelegenheden der R.-Katholijke kerk in eerstgenoemd land.

De sluiting van dit concordaat, waarover 3 jaren lang werd onderhandeld, veroorzaakt veel vreugde onder de R.-Katholijke bevolking in Wurtemberg, vooral ten platte lande. Overal hebben feesten en processiën plaats, om den hemel voor deze gunstige beschikking te dank'n. De grootwaardigheidbekleeders van de kerk hebben te Cannstadt een gastmaal gehouden, waarbij onderscheidene redenaars het hooge gewigt deden uitkomen van de sluiting van een concordaat, in een land waarvan de Koning en de meerderheid der bevolking Protestantsch is.

— Tusschen de kerk en den handelstand in Oostenrijk is een ernstig geschil gerezen, dat op dit oogenblik het publiek in spanning brengt. Voor eenige maanden hadden de hoofden der aanzienlijkste handelhuizen te Weenen een kapitaal van fl 400,000 tot de oprigting van eene handelschool bijeengebragt. Na het sluiten der inschrijving werd eene commissie met het ontwerpen van de statuten der maatschappij belast. In een der artikelen van die statuten werd bepaald, dat kweekelingen en onderwijzers op de school zonder worden aangenomen zonder onderscheid van geloofsbelijdenis. Krachtens het concordaat met Rome gesloten, moesten de statuten onderworpen worden aan den aartsbisschop van Weenen, zonder wiens goedkeuring geene instelling van openbaar onderwijs tot stand mag komen. De aartsbisschoppelijke censuur streek het artikel betreffende de godsdienstvrijheid door. Onmiddellijk trok baron *Rothschild* zich als deelhebber der maatschappij terug, en zijn voorbeeld werd gevolgd door de Israëlieten niet alleen, maar door een groot aantal Protestanten en zelfs R.-Katholijken, zoodat slechts een twintigste gedeelte van de inschrijvers en inschrijvingen is overgebleven en mitsdien het ontwerp niet tot verwezenlijking kan komen. Desniettemin heeft de commissie, waarvan dr. *Jacob* president is, zich bij het burgerlijk gezag in hooger beroep voorzien tegen de beslissing van den aartsbisschop. Men hoopt dat het dr. *Jacob*, een jong mensch van veel talent en chef van een der eerste bankiershuizen te Weenen, gelukken moge de regering te overtuigen van de noodzakelijkheid en het belang van de oprigting eener handelschool zoo als de ontwerpers ze wenschen.

ZWEDEN en NOORWEGEN.

Men weet dat Zweden en Noorwegen, hoewel onder één en denzelfden schepter vereenigd, elk eigene verordeningen en besturen voor de heffing van grenstolregten hebben, zoodat de invoer uit het eene land in het andere met de betaling van regten bezwaard is. In het laatst van het vorige jaar werd door den Koning eene staatscommissie benoemd om een plan te maken tot wegneming van dat voor den handel drukkende bezwaar. Zij ontwierp eene tariefwetgeving die voor de beide landen zou gelden en de binnenlandsche tolliniën geheel zou doen vervallen; en dit ontwerp werd aan den Noorweegschen rijksdag ter goedkeuring voorgelegd. Thans ontvangt men uit Stokholm het onverwachte berigt, dat het ontwerp door den Storthing te Christiania met eene vrij groote meerderheid van stemmen verworpen is. Daar de wetgevende vergadering van Noorwegen niet jaarlijks, maar om de drie jaren bijeenkomt, heeft de verwerping van het voorstel des gouvernements ten gevolge, dat de zaken vooreerst althans nog drie jaren lang op denzelfden voet blijven.

— In Noorwegen wordt de landverhuizing in 't groot gedreven. Zoo schrijft men uit Bergen, dat reeds in den loop van dit jaar tot den 26sten Mei tien schepen, te zamen met 2432 Noorweegsche landverhuizers, naar Amerika zijn vertrokken.

DENEMARKEN.

Uit Koppenhage wordt onder dagteekening van den 3den dezer gemeld: »Te oordeelen naar den toon van het blad hetwelk als orgaan van den tegenwoordigen eersten minister beschouwd wordt, hebben de door Oostenrijk en Pruissen aan hunne gezanten bij ons hof gezonden instructiën alhier geen gunstigen indruk gemaakt. Men beseft dat de toegeeflijkheid der Deensche regering, waarvan hare laatste depêche het bewijs levert, bezwaarlijk tot het gewenschte doel zal leiden; want op hetzelfde oogenblik waarop de Duitsche mogendheden hare opregte tevredenheid over die depêche te kennen geven, verklaren zij het voor noodig, dat de Holsteinsche stenden ook de verhouding der hertogdommen tot, en hunne vertegenwoordiging in de algemeene staatsregeling tot een onderwerp hunner beraadslaging en beslissing maken— eene vordering, die de Duitsche mogendheden tot dus verre nog nooit gedaan hadden. Het genoemde blad ziet in deze vordering het verlangen naar eene gelijkstelling der vertegenwoordiging van Holstein met de vertegenwoordiging van het veel grootere koningrijk in den rijksraad, en eindigt zijne redeneringen daarover met het gezegde, dat de Duitsche groote mogendheden niet weten of niet willen weten, dat het volhouden dezer vordering, door Denemarken ten allen tijde beschouwd moet worden als gelijkluidend met eene oorlogsverklaring."

GROOT-BRITTANJE.

Zaturdag heeft H. M. de Koningin hare eerste receptie van dit saizoen gehouden. Meer dan 1400 personen werden ontvangen; er heerschte eene verblindende pracht. Dat de rijkdom van een staat niet is af te meten naar zijnen vertegenwoordiger, bleek ook nu weder. De Oostenrijksche en Turksche gezanten waren het prachtigst en rijkst gekleed, terwijl de gezant van de Vereenigde Staten, volgens de voorschriften uit Washington, in een eenvoudig zwart gewaad verscheen.

— Het Hoogerhuis heeft, bij de derde lezing, de wet op de echtscheiding aangenomen. Zij behelst 52 artikelen, een van welke inhoudt dat zij niet vóór den 1sten Januarij aanstaande in werking zal kunnen komen. Eene der voornaamste bepalingen dezer wet is, dat ieder wiens huwelijk wettig ontbonden is, op nieuw een huwelijk zal kunnen aangaan, even alsof het vorige door den dood verbroken ware. Bij de behandeling is, ten gevolge van een voorgeslagen amendement, de bepaling in het ontwerp gebragt, dat ieder man die met eene getrouwde vrouw overspel pleegt, aan misdaad schuldig wordt verklaard.

— De *Morning Post* behelst een artikel over de traktementen, welke de ministers van Groot-Brittanje genieten en noemt die gelegenheid waar, om er op te wijzen, hoe eerlijk de Engelsche staatslieden zijn, in tegenoverstelling van die uit andere landen. Waarschijnlijk met het oog op Frankrijk, zegt de *Post*, dat de Engelsche ministers niet hebben gespeculeerd of partij getrokken van hetgeen zij door hunne ambtsbetrekking wisten. »Een Engelsch minister, zegt hij, die zijn voordeel mogt willen doen met officiële berigten, zou van zijn zetel worden verjaagd door de verontwaardiging van het publiek; zoodanig vermoeden reeds zou genoeg zijn om den val van zulk een' minister te berokkenen, en het vertrouwen der bevolking in de eerlijkheid der ministers is dan ook zeer groot. De bewijzen daarvan vindt men tijdens den jongsten oorlog, toen een kreet van verontwaardiging opging over de wijze waarop de administratie van het leger werd gevoerd; maar wat ook in die verontwaardiging aan de ministers werd verweten, niet één die een smet wierp op de eerlijkheid of goede trouw der daarbij betrokken personen.

— In de afgeloopen week zijn in Engeland de in- en de uitvoer beide van edel metaal zeer aanzienlijk geweest. De invoer bedroeg 1,589,614 p. st. (ruim 19 millioen gulden), de uitvoer 856,677 p. st. (ruim 10 millioen gulden.) De uitgevoerde hoeveelheid specie bestond grootendeels in zilver, bestemd voor Indië en China. Waarschijnlijk zal de post, welke den 20sten dezer uit Engeland naar Indië en China vertrekt, nog meer specie medenemen; de hoeveelheid daarvan wordt, zoo als men in de *Times* leest, op een millioen ponden sterling begroot.

— De ijzeren kerken, sedert kort te Londen gebouwd, schijnen volkomen aan het voorgestelde doel te beantwoorden.

De hoofdstad bezit er thans vijf in verschillende wijken. De kerk in de wijk Holloway kost 1000 p. st. en kan zeven honderd personen bevatten. Het is een zeer geschikt gebouw om te vergaderen; de luchtverversching laat niets te wenschen over. Deze kerk kan gemakkelijk uit elkander genomen worden, wanneer men er in die wijk geen behoefte meer aan heeft. Zij heeft 80 voet lengte, 40 vt. breedte en 20 v. hoogte; zij is met hout beschoten, dat met doek en papier beplakt is.

FRANKRIJK.

Het *Journal des Débats*, welks gevoelen bij de gematigde voorstanders van liberale begrippen in Frankrijk gezag heeft, vermaant de kiezers van zijne denkwijze, om aan de aanstaande verkiezingen tot vernieuwing van het Wetgevend Ligchaam deel te nemen en om hunne stem op liberale kandidaten te vereenigen. Het erkent dat de Fransche natie thans weinig belang in politieke aangelegenheden stelt; dat er bij haar geen bepaalde wensch naar verandering in het personeel harer vertegenwoordigers bestaat, en dat er dus thans weinig vooruitzigt is op vermeerdering van het aantal liberale leden der kamer; maar het vreest dat de natie zich in de toekomst aan groote gevaren blootstelt door aan die onverschilligheid omtrent hare eigene aangelegenheden toe te geven.

»De kwaal, waaraan ons land thans uitteert, is de onverschilligheid, de zorgeloosheid. Ons zelven wantrouwende, hebben wij het bestier onzer aangelegenheden laten varen, wij hebben ze haren eigen gang laten gaan, ons voorbehoudende te eeniger tijd alles bitter te laken, wat er intusschen gedaan is. Wij zijn niet verantwoordelijk, zeggen wij, omdat wij niets doen. Dat is eene groote dwaling. Wij zijn verantwoordelijk voor onze zorgeloosheid; en dat euvel zal de verdiende straf medebrengen. Leest het laatste boekdeel der Geschiedenis van het Keizerrijk van den heer *Thiers:* daar staat op elke bladzijde eene ernstige les; daar ziet men, hoe zwaar Frankrijk in de laatste jaren van het eerste keizerrijk bezocht is, omdat het de zorg voor zijn lot zoo geheel overgelaten had aan den grooten man, door wien het geregeerd werd. Het had, als 't ware, geabdiceerd, en het is voor zijne abdicatie gestraft."

— De prefecturen leggen in de provinciën een grooten ijver aan den dag. Bovenal onderscheidt zich daarin de prefect van het departement der Somme. Hij verkeert dan ook in eene moeijelijke positie, daar de bevolking van zijn departement veel neiging tot oppositie toont en hij vreezen moet dat de regerings-kandidaten het onderspit zullen delven, wat niet alleen voor de regering, maar ook vooral voor hemzelven hoogst onaangenaam zou zijn. Na vóór eenige dagen van eene reis door zijn departement, waar hij overal een slecht onthaal genoot, te zijn teruggekeerd, heeft hij eene circulaire aan zijne onderhoorigen toegezonden, waarin hij zeer willekeurige maatregelen gelast en dingen zegt, welke geheel in strijd zijn met de instructiën, voorkomende in de circulaire van den minister van binnenlandsche zaken.

— Aan de munt wordt thans een gedenkpenning geslagen, ter herinnering aan het Parijsche verdrag. Aan de voorzijde prijkt het borstbeeld des Keizers, met het opschrift: »*Napoleon III Empereur;*" op de keerzijde onderteekenen de wijsheid, geregtigheid en kracht het verdrag in tegenwoordigheid der godin van den vrede, die haar gouden scepter over deze daad van verzoening uitstrekt. Het verdrag ligt op een gedeelte van den wereldbol, waarop de woorden: »*Europe, Orient*" staan geschreven. Het geheel rust op een voetstuk, dat het wapen van Parijs voert. Naast het voetstuk staat de veiligheid, een hoorn des overvloeds dragende, omgeven door de zinnebeelden van kunst, nijverheid en handel. Op den achtergrond ziet men aan de eene zijde den gesloten Janustempel, voor welken hoopen van wapenen worden verbrand, en aan de andere zijde den gevel van het ministerie van buitenl. zaken. De keerzijde voert ten opschrift: »*Paix de Paris*, 30 *Mars* 1856." Op den rand van den penning leest men: *Le comte Walewski président du congres.*"

— Men verzekert dat noch door Engeland, noch door Frankrijk iets tegen China ondernomen zal worden vóór de aankomst van baron *Gros* en lord *Elgin*. Frankrijk moet er althans voor den oogenblik van afgezien hebben om troepen naar China te zenden. Het is gevolgelijk niet te verwachten, dat in dit jaar iets tegen Peking zal ondernomen worden. Men heeft evenwel weinig hoop, dat men deze kwestie langs vreedzamen weg tot eene beslissing zal kunnen brengen, en gelooft, dat ten volgenden jare een ernstige aanval op Canton zal worden beproefd.

— Het *Hotel du Louvre* te Parijs is thans zeker het belangrijkste van alle inrigtingen van dien aard op het vaste land. Men gebruikt in dit hotel meer gas dan in de stad Orleans. De rekening van den vleeschhouwer is dagelijks 500 fr., die van den bakker 150 fr., van den poulier 200 fr. De bleekersrekening bedraagt 150,000 fr. jaarlijks. Men kan in dit hotel bijna alle uitspanningen genieten, welke in de hoofdstad bestaan, zonder de woning te verlaten. Er zijn 700 kamers met 800 bedden aanwezig; 600 klokken worden door electriciteit in beweging gebragt. De eetzaal is met 600 gaspitten verlicht en biedt eene ruimte aan voor 300 personen, welken de fijnste geregten worden voorgezet. Bad-, koffijhuis-, biljart- en speelkamer, lees-, conversatie-, dans- en concertzaal, dit alles vindt men onder één dak. Meer en meer wordt van dit monster-logement gebruik gemaakt, waar men voor 100 fr. en voor 3 fr. daags teregt kan, zoodat vorstelijke personen zoowel als *commis voyageurs* er hunnen intrek kunnen nemen.

— Men leest in het *Journal des Débats:* »Bij den gemeenteraad dezer stad is thans eene zeer zonderlinge zaak in behandeling.

»Den 19den en 20sten Maart 1811 was de vergadering van den gemeenteraad permanent verklaard, om de officiële tijding te ontvangen van de bevalling der Keizerin *Maria Louise*.

»In den morgen van den 20sten Maart kwam een page van den Keizer, de heer *van Heteren Gevers*, uit het departement der Zuiderzee (toen Fransch), en kondigde aan den gemeenteraad de geboorte van den Koning van Rome aan. De gemeenteraad wilde den brenger van zulk eene heugelijke tijding schitterend beloonen en besloot met eenparigheid van stemmen, den Keizer te verzoeken, om zijn' boodschapper eene levenslange rente van 10,000 fr. te mogen verleenen.

»De toestemming werd gegeven en een decreet van den 22sten April van hetzelfde jaar, keurde het raadsbesluit goed. De rente werd op de begrooting der stad geplaatst, zoo als uit de officiële bescheiden van de jaren 1812 en 1813 blijkt.

»Met het tweede halfjaar van 1814 hield de betaling der rente op en sedert 1814 is het crediet van 10,000 fr. van de begrooting verdwenen.

»Inmiddels werd de heer *van Heteren Gevers*, Franschman in 1814, in het volgende jaar weder Nederlander en keerde naar zijn vaderland terug. Thans is de voormalige page van den Keizer afgevaardigde naar de Staten Generaal voor de provincie Holland (?). Op den 3den April 1856 schreef hij aan den prefect van de Seine om weder in het bezit te worden gesteld van de levenslange rente, hem door de stad Parijs geschonken.

»De heer *Gevers* heeft geëerbiedigd, zegt hij, en eerbiedigt nog, de beweegredenen, welke de stad Parijs hebben geleid tot de intrekking van zijn pensioen, bij de verschillende regeringsvormen, welke elkander sedert hebben opgevolgd, maar thans, nu de dynastie der *Napoleons* weder op den troon is geplaatst, meent hij een beroep te moeten doen op de billijkheid en waardigheid van de stad Parijs. Hij vraagt niet de betaling van de achterstallige rente, sedert 1813, maar alleen van den dag waarop hij zijn schrijven dateert."

— Men schrijft uit Lyon, dat de bestellingen op zijden stoffen meer en meer toenemen naarmate de grondstof zeldzamer en duurder wordt, zoodat verscheidene fabrijken aan de orders niet kunnen voldoen. Daarbij komt dat men van verscheidene zijdeworm-kweekerijen nopens het winnen der zijde slechte berigten ontvangen heeft. Men rekent te Napels, in Lombardije en Spanje slechts op 2/5 van den gewonnen oogst, en verwacht dan ook wederom in dit jaar dat de prijzen zullen stijgen. Men zal tot de Chinesche zijde zijne toevlugt moeten nemen, hoewel de ondervinding bewezen heeft dat de hoedanigheid dier zijde niet kan dienen voor het fabrikaat der meest gezochte stoffen.

BELGIË.

In den stand van zaken is nog geene verandering gekomen. De Koning wil nog geene beslissing nemen. »Laat ons de zaak rijpelijk overwegen;" zeide hij tot zijne ministers, »en laat ons het uitstel van eene maand, tot dat de Kamers weder moeten bijeenkomen, ons ten nutte maken om te trachten de partijen te bevredigen." Hij wenscht alzoo dat de gisting, die in alle gemoederen heeft geheerscht, eerst tot bedaren kome, opdat zijn besluit, hoe dit ook zij, door iedereen met kalmte worde ontvangen. Het mag evenwel betwijfeld worden of dit loffelijk doel des Konings zal worden bereikt; want het verdient opmerking dat de gemoederen, wel verre van kalmer te worden, steeds in meer gisting, in grootere overspanning geraken. Om zich daarvan te overtuigen, doorloope men slechts de dagbladen, wier polemiek al scherper en heviger wordt. In plaats dus dat dit wachten de verzoening in de hand werkt, schijnt het de partijen meer vijandig tegen elkander over te stellen.

Daarbij komt nog, dat de hartstogtelijke en overdreven beschouwingen van den toestand van België in de buitenlandsche bladen slechts olie in het vuur werpen is, daar zij in dit land worden overgenomen en met de meeste bitterheid uitgelegd.

Het zijn meer bepaald de Fransche dagbladen, die als de half-officiële organen der regering bekend staan, *le Pays*, *la Patrie* en *le Constitutionnel*, die als het ware om strijd de handelwijze der Belgische liberalen veroordeelen, terwijl zij tevens de regering te Brussel aansporen om niet te wijken tegenover de oppositie. De *Constitutionnel* houdt het er voor, dat naar alle waarschijnlijkheid in België de constitutionele regeringsvorm zal worden buiten werking gesteld, om plaats te maken voor een bestuur naar Fransch model. Het blad zou deze verandering niet ongepast rekenen!

Het *Journal des Débats*, 't welk, met het republikeinschgezinde dagblad *le Siècle*, steeds krachtdadig partij blijft trekken voor de Belgische liberalen, leest geducht de les aan den *Constitutionnel*, en toont aan, dat België den constitutionelen weg tot op dit oogenblik nog in geen enkel opzigt heeft verlaten.

Het dagblad *l'Assemblée nationale* is zeer ternedergeslagen over de laatstelijk in België plaats gehad hebbende bewegingen, omdat het vreest dat daardoor de belangen der R.-Katholijke partij en der Belgische geestelijkheid zullen worden benadeeld. Volgens dat blad toch zou België, als het niet Katholijk was, reeds lang hebben opgehouden eene natie te zijn. In het Katholicismus heeft dat land de noodige krachten gevonden om met goed gevolg het hoofd te bieden aan den Protestantschen invloed van Koning *Willem* der Nederlanden. De Belgische liberalen hebben al de vrijheden, waarop zij zich beroepen en waarvan zij gebruik maken, van de Katholijken bekomen.

Daarom worden die liberalen ernstig gewaarschuwd om zich toch niet regtstreeks vijandig te stellen tegenover de geestelijkheid, met het bepaalde doel om haar dien invloed te ontnemen, waarop zij aanspraak kan en moet maken. »Dat zij (dus leest men in *l'Assemblée*) zich niet bedriegen; mogt het zijn, dat de partij van het geweld en oproer zegepraalt, — dat dien ten gevolge de liberalen meester worden, en België het regelmatige spoor verlaat, 't welk het thans, door het wijs beleid der regering, gedurende het vierde gedeelte eener eeuw onafgebroken heeft kunnen volgen, dan zal welligt een ministerie, zamengesteld uit democraten of vrijmetselaren te Brussel optreden; maar dan zal het Belgische koningrijk, dat laatste toevlugtsoord van de constitutionele vrijheid op het vasteland van Europa, zijne ontbinding zeer nabij zijn, en zal wel denkelijk het tijdstip zijn aangebroken, dat het zal worden verdeeld in departementen, *om te worden ingelijfd in het Fransche keizerrijk.*"

Het behoeft wel geen vermelding, dat deze en dergelijke dagblad-artikelen door de liberale dagbladen in België nadrukkelijk worden bestreden. Volgens deze bladen, moesten de mannen van *l'Assemblée nationale*, die in dertig jaren twee troonen ten val hebben gebragt, over België het stilzwijgen bewaren, en zouden zij verstandig handelen met zich de woorden te binnen te brengen van den heer *Dupin*, die van hen heeft gezegd, dat, in geval zij zich aan de eene barrière van Parijs mogten aanmelden, men hun te naauwernood den tijd zou laten, om de stad door de andere barrière weder te verlaten.

Het ultramontaansche hoofdorgaan *l'Univers* slaat op hetzelfde aanbeeld als *l'Assemblée* en laat zich natuurlijk zeer bitter uit over de Fransche dagbladen, als *le Journal des Débats* en *le Siècle*, die zich durven te vermeten, om de Belgische liberalen in hunne bescherming te nemen. Het blad zet uiteen, dat zulks alleen geschiedt omdat het thans in België geldt de belangen der R.-Katholijke kerk.

In den loop van dit betoog wordt in genoemd blad de aandacht gevestigd op de Nederlandsche wetgeving omtrent de liefdadigheid, en aangemerkt, dat er een oneindig verschil bestaat tusschen de Belgische en de Nederlandsche liberalen. Volgens *l'Univers*, is voor de Nederlandsche liberalen het woord »vrijheid" eene waarheid, terwijl dit woord voor de Belgische liberalen niets anders is dan een masker.

Doch genoeg van den strijd der dagbladen. Keeren wij tot het verhaal der feiten terug. En dan blijft vooral de aandacht wekken de adressen-beweging die nog steeds groote vorderingen maakt; uit bijna alle steden en zeer vele dorpen komen adressen van de gemeenteraden tegen de zoogenaamde kloosterwet in, welke denzelfden geest ademen, als dat uit deze hoofdstad. Gunstig steekt de toon in die adressen af bij de onbesuisdheid, waarmede velen zijn te werk gegaan, om van hunne gevoelens tegen de wet te doen blijken. Tot heden is er nog niet één adres ingekomen 't welk niet in de meest gematigde bewoordingen vervat is; hetgeen niet weinig bijdraagt om een ernstig karakter daaraan te geven. Van adressen van adhæsie aan de wet hoort men niet, evenmin als van petitiën van partikulieren, zoodat de oppositie thans een bijna officiëel karakter draagt.

In het adres van het gemeentebestuur van Aalst komt voor, dat, niettegenstaande de rust in die plaats bewaard is gebleven, de raad zich verpligt acht om Z. M. te danken voor de genomene wijze maatregelen, waardoor elders de gemoederen tot kalmte en bezadigdheid zijn teruggebragt. Volgens dien raad, heeft het indienen van de liefdadigheids-wet het land bijna ten verderve gebragt en allerwege eene diepe bekommering doen ontstaan, omdat het meer verlichte deel der natie daarin heeft bespeurd het verblind en onwankelbaar besluit van eene krachtige partij, om België terug te voeren naar een jammerlijk en met den geest der grondwet allezins strijdig verleden.

In het adres van den raad der stad Charleroi, dat met eenparigheid van stemmen was aangenomen, komt voor, dat de Koning door de verdaging der zitting van de Kamers te gelasten, eene nieuwe dienst aan het land heeft bewezen, welke ten allen tijde zal worden aangehaald als een heilzaam voorbeeld van het goede gebruik, 'twelk een verlicht, verstandig en voorzigtig Vorst van de constitutionele praerogativen kan maken, ter bevordering van het algemeene welzijn.

Maandag avond heeft ook de raad van Antwerpen besloten tot het zenden van een adres aan Z. M. den Koning. De zitting is bijgewoond door 29 raadsleden, en de woordenwisseling is buitengemeen levendig geweest. De burgemeester *Loos* heeft de leden aangespoord om vooral met matiging te werk te gaan en zich van alle voor andersdenkenden kwetstende uitdrukkingen te onthouden. Voorts heeft hij het buitengemeen talrijke publiek op de openbare tribune tot stilte vermaand; welke waarschuwing zoo weinig heeft gebaat, dat de burgemeester is uitgefloten, zoodat hij onverwijld de ontruiming der tribune heeft moeten gelasten. Eenigen tijd later is het publiek weder toegelaten, en daarna zijn geene verdere pogingen om de beraadslaging te belemmeren beproefd.

De vraag, of zou worden overgegaan tot het inzenden van een adres, is bevestigend beantwoord met 18 tegen 10 stemmen, terwijl één lid buiten stemming bleef. Daarna is beraadslaagd over het ontwerp van het adres. De eerste zinsnede is, na eene zeer hartstogtelijke beraadslaging, aldus vastgesteld:

„Het ontwerp betreffende de liefdadigheid heeft in het land aanleiding gegeven tot eene diepe bekommering, zoodat onze vreedzame bevolking zeer verontrust is geworden, en wanordelijkheden hebben plaats gehad, over welke wij niet genoeg ons leedwezen kunnen aan den dag leggen."

Het raadslid *Delvaux*, die het ontwerp-adres had geleverd, had daarin ook gewaagd van de verouderde misbruiken, welke de wet in het leven zou roepen, tegen welke uitdrukking de heer *Legrelle*, een aanhanger der clericale partij, zeer nadrukkelijk is opgekomen. Het amendement van den heer *Legrelle*, tot weglating van die woorden, is goedgekeurd.

De meerderheid heeft echter begrepen, dat van wege den raad de wets-voordragt moest worden afgekeurd, omdat het niets beteekende als men zich in de gegevene omstandigheden bepaalde tot het verzoek aan den Koning, dat deze bij de plaats gehad hebbende omstandigheden voor de rust en de veiligheid zou waken. Vooral ook moest men zich, naar het oordeel der meerderheid, in dien zin omtrent de liefdadigheidswet verklaren, omdat eene krachtige partij vroeger stoutweg had durven beweren, dat de natie allezins met de wetsvoordragt was ingenomen.

Het adres is ten laatste aangenomen met 18 tegen 8 stemmen, terwijl drie leden buiten stemming bleven. Nadat de burgemeester mededeeling had gedaan van den uitslag der stemming, hebben nog twee leden verklaard, dat zij zich van de minderheid wilden afscheiden en verlangden te worden beschouwd als aan de stemming geen deel te hebben genomen. De aanneming van het adres is door het publiek met den kreet van »*leve de Koning!*" beantwoord geworden.

De burgemeester *Loos* wordt zeer geprezen ter zake van de hoogst omzigtige wijze, waarop hij de beraadslaging, die ruim vier uren heeft geduurd, heeft geleid. Algemeen schijnt men te erkennen, dat, zonder die gematigde leiding, de spanning welligt ernstige gevolgen zou hebben gehad.

Het clericale hoofdorgaan *le Journal de Bruxelles* is fel verbolgen over deze en dergelijke adressen der gemeentebesturen. Volgens dat blad, lokt de eene onwettigheid de andere uit en geeft de onwettigheid op de straat thans als van zelve aanleiding tot de onwettigheid der beraadslagingen in de zittingen der stedelijke raadsvergaderingen, die buiten hare bevoegdheid gaan, zoodra zij onderwerpen in behandeling nemen, welke niet behooren tot de plaatselijke administratie.

Het eerste onderzoek naar de onlusten te Brussel heeft doen blijken, dat de aangebragte schade, wegens het verbrijzelen van glazen, enz., slechts ongeveer 400 francs bedraagt. — De liberale partij wenscht, dat zoodanig onderzoek overal plaats vinde en de uitkomst daarvan openbaar worde gemaakt, opdat Europa wete, in hoe verre of de naam van »afschuwelijke saturnaliën", door de ultramontaansche partij aan de »beweging" gegeven, juist is.

NEDERLAND.

Eerste Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Maandag den 8sten Junij.

Door de afdeelingen zijn benoemd tot voorzitters, de heeren *van Beeck Vollenhoven*, *van Nispen van Pannerden*, *van Rijckevorsel* en *Cost Jordens*, en tot onder-voorzitters, de heeren: *van Swinderen*, *Blankenheijm*, *van Heeckeren van Wassenaar* en *van Aylva van Pallandt*.

De commissiën van rapporteurs zijn gereed met hare verslagen over verschillende wets-ontwerpen. De beraadslagingen over eenige dezer ontwerpen worden bepaald op morgen en over de andere op aanstaanden Woensdag.

In deze zitting is ingekomen een verzoekschrift van den gemeenteraad van O. Pekela, strekkende tot wijziging van het domicilie van onderstand in den door hem aangegeven zin; alsmede een van *E. Blink*, rentenier, zich opgevende sedert meer dan een vierde eeuw te zijn liefhebber der jagt en visscherij, en verzoekende dat de wet op de jagt en visscherij door de Eerste Kamer der Staten Generaal moge worden verworpen.

Zitting van Dingsdag den 9den Junij.

In de zitting van heden zijn aangenomen de navolgende wets-ontwerpen: dat tot wijziging van hoofdstuk VIII der staatsbegrooting van 1856; dat tot vaststelling der raming van uitgaven wegens verstrekkingen van het departement van oorlog, dienst 1857; dat tot verhooging van hoofdstuk X der staatsbegrooting voor 1857 (*aankoop van een gebouw*), en die tot naturalisatie van *A. Carapiet* en 4 anderen, en van *U. P. Okken* en 11 anderen.

Na het uitbrengen van eenige verslagen is de Vergadering uiteengegaan tot Donderdag.

Zitting van Woensdag den 10den Junij.

De Eerste Kamer heeft heden alle aan de orde gestelde wetten aangenomen, Bij het wets-ontwerp tot vaststelling van hoofdstuk V der Staatsbegrooting van 1857, heeft de minister van binnenlandsche zaken medegedeeld, dat de memorie van beantwoording met het gewijzigd ontwerp van wet op het lager onderwijs gereed ligt; het zal dezer dagen in den ministerraad overwogen worden, en z. exc. hoopt dit stuk in den loop der volgende week aan de Tweede Kamer aan te bieden.

Vrijdag zal de discussie over de jagtwet plaats hebben.

's GRAVENHAGE, 10 Junij.

De leden van de Tweede Kamer der Staten Generaal zijn tegen den 23sten Junij e.k. bijeengeroepen, wanneer een gewijzigd wets-ontwerp op het onderwijs, alsmede drie wetsontwerpen betreffende schulddelging en spoorwegen ingediend zullen worden.

— De minister van oorlog heeft de daarbij betrokken militaire autoriteiten gemagtigd, om aan de miliciens der ligting van 1853, die de vergunning mogten vragen om een huwelijk aan te gaan, de vereischte toestemming daartoe, te rekenen van den 1sten October aanstaande, uit te reiken, mits op de gebruikelijke wijze voldoende aan de bepalingen wegens de aanzuivering hunner schuld op het kleeding- en reparatiefonds.

— Heden, den 10den Junij, heeft de heer mr. *J. C. Faber van Riemsdijk* den dag mogen beleven op welken hij gedurende den tijd van vijftig jaren de betrekking van advokaat heeft uitgeoefend en zich een aantal jaren aan het hoofd der balie van 's Gravenhage heeft bevonden. Hij heeft bij die gelegenheid ten zijnent menigvuldige blijken van belangstelling ondervonden, zoo van regterlijke collegiën en het openbaar ministerie bij dezelve, als van andere, van de leden der balie, der procureurs, en een aantal bijzondere personen. Ook z. exc. de minister van justitie heeft op dezen voor den heer *v. Riemsdijk* zoo heugelijken feestdag een bezoek ten zijnen huize afgelegd.

— Het *Zondagsblad* bevat een uitvoerig stuk, waarin het de aandacht vestigt op het 25jarig bestaan der stichting van de geneeskundige inrigting Zuiderburg nabij Voorburg, onder bestuur van dr. *W. Hendriksz;* welk jubilé in den loop van dezen zomer zal invallen. Genoemd blad levert daarbij eene schets van de lotgevallen dier inrigting, van hare oprigting af door wijlen den Groninger hoogleeraar *Hendriksz* tot nu toe, alsmede van de vruchten die daarvan door de lijdende menschheid zijn geplukt, in weerwil van de dikwijls ondervonden tegenwerking. Aan het slot van dit betoog leest men de volgende opwekking: »Het is te hopen, dat belangstellenden in hare weldadige werking, dat besturen, die zich nooit vergeefs tot Zuiderburg hebben gewend, de zoo zeldzame gelegenheid van een 25jarig jubilé, niet zullen laten voorbijgaan en aan den heer dr. *W. Hendriksz* op vereerende wijze zullen doen blijken, hoe zeer zij zijne menschlievende pogingen weten te waarderen en hoeveel belang zij stellen in het behoud van eene inrigting, die in haren aard een sieraad des lands mag geheeten worden."

— Maandag is te Scheveningen de tweede haringschuit aangekomen, aanbrengende twee ton haring, welke van betere kwaliteit is dan de eerste. Zij werd opgehouden voor den prijs van *f* 600 de ton. De haringschuit is reeds weder afgevaren.

AMSTERDAM, 10 Junij.

Naar men verneemt, heeft zich hier ter stede eene commissie gevormd uit oud-militairen, in 1832 behoord hebbende tot de bezetting der Citadel van Antwerpen, met het doel om tegen den 23sten December a.s. hunne vroegere krijgsmakkers op te roepen, en alsdan feestelijk de dagen van vóór 25 jaren te herdenken.

— In Augustus van het vorige jaar is bij de Hollandsche spoorweg-maatschappij een reiziger verwond geraakt ten gevolge van de aanraking van den trein met een ledigen waggon die op en in den weg stond. De verwonde, een timmerman van beroep, heeft eene actie ingesteld bij de arrondissements-regtbank alhier, tot schadevergoeding. De maatschappij beweerde daartoe ongehouden te zijn en voerde aan, dat de ramp door eenen zamenloop van ongelukkige omstandigheden, dien zij niet kon verhinderen, is ontstaan. Na de pleidooijen van den heer mr. *M. J. de Lange* voor den eischer, en mr. *S. P. Lipman* voor de gedaagde maatschappij, heeft de regtbank gisteren de maatschappij tot schadevergoeding veroordeeld.

ROTTERDAM, 9 Junij.

Heden werd een groot aantal mandjes met de eerste kersen voor dit saizoen, daartoe gisteren van Duitschland alhier aangebragt, naar Engeland verzonden.

— Op de jaarvergadering van bestuurders voor het Nederlandsche Zendeling-genootschap werd in het vorige jaar het besluit genomen om te voldoen aan het reeds bij herhaling te kennen gegeven verlangen van den directeur van het Zendelinghuis, dat hem wegens zijne menigvuldige werkzaamheden iemand mogt worden toegevoegd, die hem bij het onderwijs en de leiding der kweekelingen zou ter zijde staan. Wij vernemen met belangstelling, dat de maandvergadering dezer dagen aan dat besluit heeft kunnen gevolg geven, door de benoeming van den eerw. heer *G. H. Lamers*, kandidaat in de theologie aan de hoogeschool te Utrecht, en dat gemelde heer zich bereid heeft verklaard die betrekking te aanvaarden.

— Zoo als vroeger is medegedeeld, werden in de laatste dagen door verschillende personen, met name ook te Rotterdam, postzegels verzameld ten behoeve van een wees te Karlsruhe, die daardoor eene aanzienlijke som zou verkrijgen. Thans leest men in de *Voss. Zeitung* dienaangaande:

»Een groot gedeelte van Duitschland is in de laatste maanden in eene menschlievende beweging gebragt door de mededeeling, dat een Engelschman hier of daar in Zuid-Duitschland aan een' armen knaap eene vrije opvoeding beloofd had, wanneer deze hem binnen een bepaalden tijd een millioen postzegels leverde. Weldra vernam men al verder, dat deze grootmoedige man, alsmede de arme knaap, die daarbij een wees was, zich te Karlsruhe bevonden; dat de uitgaven, welke deze vrije opvoeding vereischten, door de geregtelijke deponering van 150,000 fl. gewaarborgd zouden worden; dat de postzegels ook gebruikte konden zijn; dat zij vóór den 1sten October ingeleverd moesten wezen, en dat de weldadige Brit zich van die postzegels het bescheiden vermaak van een buitengewoon behangsel zijner kamer wenschte te verschaffen.

»Zoodra deze bijzonderheden bekend werden, ontbrandde in de Duitsche landen eene edele geestdrift; in het noorden, het oosten en westen (het zuiden bleef uit later verklaarbare gronden achterlijk) geraakten de scharen tegen oude en nieuwe brieven in beweging; te Keulen vestigde een industriëel restaurateur een centraal depôt; elders werd zelfs in van ambtswege uitgevaardigde proclamatiën tot het bijeenbrengen van postzegels aangespoord; zware pakketten werden, zoo als de *Karlsr. Zeit.* klaagt, zelfs uit Hamburg door het gemeentebestuur van Karlsruhe ontvangen.

»Nu echter zaait de *Karlsruher Zeitung* een verderfelijk onkruid onder deze tarwe. Zij verklaart in haar laatste nommer, in een zeer ernstig artikel, dat zij hoegenaamd geen deel heeft aan deze edele pogingen; zij kent den Engelschman niet, noch den Duitschen weesjongen. De *K. Z.* — waaronder ditmaal de *Köln. Zeitung* verstaan moet worden — heeft, zegt zij, dit berigt verspreid, de Duitsche redactiën hebben de beide noodlottige letters in *Karlsr. Zeitung* overgezet, aan het nergens te huis behoorende sprookje daardoor een vaderland gegeven, en het gevolg is, dat haar bureau door een stortvloed van Duitsche gebruikte postzegels overstelpt wordt; een vloed zoo groot, dat de postzegels op de pakken, bijna alleen in staat zouden zijn den grooten onbekende tevreden te stellen. Maar te Karlsruhe zelf, en dat is het ergste, kent men den weldadigen vreemdeling niet. Duitschland is de dupe van eene nog onopgeloste — mystificatie."

BERGEN-OP-ZOOM, 8 Junij.

Het is bekend dat *Geertruida*, dochter van *Pepijn van Landen*, opper hofmeester van *Dagobert I*, Koning der Franken, door erving in het bezit is gekomen van de reeds in de 4de eeuw bekende burgt Berg-op-den-Zoom en dat er gedurende haar bezit, bij eene door haar gestichte kapel in de nabijheid der stad en bij de voormalige heerlijkheid Borgvliet, thans overstroomd door de Ooster-Schelde, ook bestond het zoogenaamde Geertruida's putje (fonteintje), nu sedert jaren niet meer zigtbaar. Een onvermoeide onderzoeker binnen deze stad bijgestaan door den stads-archivarius, is bezig de overblijfselen daarvan op te sporen en te ontgraven. Volgens de overleveringen, zoude gemeld fonteintje het heerlijkste bronwater hebben opgeleverd, en heinde en verre gezocht zijn geweest en door de vorsten aan de hoven zijn gebruikt. In betrekking tot de geschiedenis van Bergen-op-Zoom zal bedoeld onderzoek ook de geschiedenis van het stichten der kapel en het ontstaan van het fonteintje leeren kennen, waartoe bedoelde archivarius, de heer *A. Pilaar*, niet weinig door het onvermoeid onderzoek in de stads archiven bijdraagt.

ZWOLLE, 8 Junij.

In de jongstgehouden raadsvergadering is de alhier sedert eenige dagen aanhangige kwestie over het al of niet deelnemen van wege de gemeente Zwolle in den ontworpen aanleg van een Noord- en Ooster-spoorweg, tot aanvankelijke beslissing gekomen. Met 9 tegen 7 stemmen werd namelijk de door den heer *J. N. J. Heerkens* gestelde motie van orde aangenomen, om in dezen geen besluit te nemen vóór dat door den minister van binnenlandsche zaken het onlangs door hem aan de wetgevende magt toegezegde ontwerp ten aanzien van het leggen van spoorwegen in het noord-oostelijk gedeelte des rijks, zal bekend zijn.

ASSEN, 10 Junij.

In de gisteren gehoudene raadsvergadering is o. a. in behandeling gekomen eene missive van burg. en weth., waarbij maatregelen worden voorgesteld, om te bevorderen, dat Assen worde verbonden aan de voor de Noordelijke provinciën des rijks ontworpene spoorweglijnen. Op voorstel van den heer *Hofstede* is besloten, dat eene zelfstandige commissie uit den raad zal worden benoemd en uitgenoodigd, om in 't belang van Assen ten dezen die maatregelen te nemen, die zij zal vermeenen te behooren, des echter, dat hare handelingen geschieden onder goedkeuring van den raad en zij dezen niet kunnen binden tot eenige buitengewone uitgaaf. Tot deze commissie werden gekozen de heer burgemeester en de leden mr. *L. O. Gratama* en mr. *P. Hofstede.*

GRONINGEN, 11 Junij.

Heden morgen heeft de regtbank alhier uitspraak gedaan in de reeds vroeger door ons vermelde zaak van den zaakwaarnemer H. J. WILKENS, en dezen wegens vier opligtingen veroordeeld tot gevangenisstraf voor den tijd van drie jaren, tot betaling van vier geldboeten, ieder van *f* 25, ontzetting der burgerlijke regten voor den tijd van tien jaren, en in de kosten van het regtsgeding.

— Bij de herstemming voor het lidmaatschap van den gemeenteraad te Appingedam tusschen dr. P. H. VAN DER LOEFF en den heer J. C. SPITHOST, zijn 89 geldige stemmen uitgebragt. Eerstgenoemde had 48 en laatstgenoemde 41 stemmen op zich vereenigd, zoodat de heer P. A. VAN DER LOEFF is verkozen.

— Gepasseerden Woensdag, den 3den dezer, zijn van Ulrum naar Kalamazoo, in den staat Michigan, in Noord-Amerika, voor één honderd gulden de persoon, met inbegrip van spijs en drank (gekookt), bedstede en het noodige water, vuur en licht gedurende geheel de zeereis, vertrokken: T. J. BRANDER, kuipersknecht, J. E. KOLBEEK, boerenknecht, beide van Leens, en R. J. POELMA, boerenknecht te Westernieland.

— In het land van M. HERES, te *Oude Pekela*, waarin 17 jongbeesten liepen, is eene ziekte uitgebarsten, ten gevolge waarvan in 5 dagen vier beesten zijn gestorven en nog drie ziek zijn. Men vreesde eerst dat de longziekte onder deze runderen was uitgebroken. De veearts SMIT van Beerta heeft evenwel deze ziekte voor eene hersenziekte verklaard, door hitte en al te ruime weide veroorzaakt.

— Uit 's Hage schrijft men aan de *Utr. Ct.* het volgende: Naar men verneemt, isaan den luitenant-kolonel ENGELBREGT, kommandant van het 7de regement infanterie te Groningen, last gegeven, om met den vaandeldrager en het vaandel des regements zich naar de residentie op marsch te begeven. — Zoo als men, weet is ten gevolge der suppressie van de 9de en 10de regementen infanterie, het 7de regement alléén nog overig van de bezettings-troepen der Citadel van Antwerpen in 1832.

Dien ten gevolge zou, naar men verzekert, gedurende de herinneringsfeesten van die gedenkwaardige belegering in de volgende week alhier te houden, door Z. M. in persoon of van wege Hoogstdenzelven op de groote parade, welke bij die gelegenheid hier door de troepen der bezetting zal plaats hebben, de groote medaille der citadel aan gemeld vaandel worden vastgehecht — gelijkerwijze vroeger bij eene dergelijke gelegenheid het vaandel der grenadiers met het kruis des tiendaagschen veldtogts door Z. M. is versierd geworden.

In enkele streken van Europa, onder anderen in Bosnië en vooral in Moldavië, woont een volk, dat, zoo lang het in ons werelddeel vertoeft, eene ongunstige vermaardheid heeft en nog voortdurend in een kwaden reuk staat. Het zijn de Zigeuners, die in Moldavië alleen 120,000 sterk zijn en met hunne stamgenooten in Azië een aantal van 3 à 4 millioen uitmaken. Aan hunne donkerbruine kleur, Oostersche gelaatstrekken en vooral hunne taal is nog hunne afkomst uit Azië kenbaar. Hunne voorouders woonden voor 18 eeuwen aan den Indus en noemden zich Dschatanen. Deze waren bekend als muzikanten en ijzerbewerkers, maar ook als een onrustig en losbandig volk. Zij trokken van tijd tot tijd westwaarts, leefden dan hier, dan daar, als ruwe heidenen, en werden meermalen om hun stelen uit hunne woonplaatsen verjaagd. Zoo kwamen zij waarschijnlijk in de 14de eeuw in Europa en verspreidden zich tot in Boheme; zij kregen verschillende namen, waarvan nog tegenwoordig eenige gebruikt worden om hen aan te wijzen, als: Tsiganis, Zigeuners en Gipsies, terwijl zij zich zelve Rumi of Romani heeten. Vóór 1856 leefden zij in Moldavië in lijfeigenschap; toen is deze afgeschaft en zijn hun belastingen opgelegd, waardoor hun toestand niet is verbeterd. Des daags werken zij in de huizen van hunne meesters, moeten daar de laagste diensten doen en worden bij het geringste pligtverzuim met het aanleggen van een ijzeren masker of met de zweep gestraft. Des nachts verblijven zij buiten de stadsmuren, en in den winter kruipen zij dan in onderaardsche woningen, waarvan alleen de daken boven den grond uitsteken; terwijl in den zomer eigengemaakte bruine tenten hun nachtverblijf zijn. Wanneer iemand de woonplaatsen der Zigeuners nadert, wordt hij door snaphaanschoten uit de naburige huizen gewaarschuwd, op zijne hoede te zijn, omdat deze lieden overal als roovers, dieven en moordenaren bekend zijn. De kinderen onder hen gebruiken tot hun tiende of twaalfde jaar geene kleeding; later dekken zij zich ter naauwernood met ruwe stoffen. Het ontbreekt dit volk niet aan aanleg; hunne gereedschappen en wagens toonen hunne bekwaamheid in het werk, en als slotemakers, smeden, metselaars, muzikanten en vooral als koks zijn zij de beste uit Moldavië.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

LONDEN, 11 Junij.

Berigten uit Newyork van den 30sten Mei deelen mede, dat generaal *Walker* van Nicaragua zich overgegeven heeft en dat de stad Rivas door het leger der Costa Ricanen is in bezit genomen. *Walker* is met zijn staf te New-Orleans aangekomen.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 11 *Junij.*

NEDERLAND Werk. Schuld	à	2½	pCt.	63⅞.
Dito Dito	»	3	»	76⅞.
Dito Dito	»	4	»	96 13/16.
OOSTENRIJK Metalliek	»	5	»	76 7/16.
Dito 1851 en 1852	»	2½	»	39½.
Dito Nieuwe Litt. B	»	5	»	87 11/16.
Dito Nation. Metall	»	5	»	77 11/16.
SPANJE Onbep. St.	»	1¼	»	25½.
Dito Binnenl	»	3	»	38 5/16.
PORTUGAL	»	3	»	45⅞.
RUSLAND Obl. *Hope* 1798 en 1816	»	5	»	104¾.
Dito Dito 1828 en 1829	»	5	»	—
Dito bij *Hope*	»	4	»	—
Dito bij *Stieglitz*	»	4	»	87¼.
N. Leening van 1855 bij *Stieglitz*, 5de serie	»	5	»	97⅞.
Dito. 6de serie	»	5	»	99¼.

Aandeelen Russische spoorwegen 77.

De beurs was vast.

LONDEN, 11 *Junij.* Consols 93⅛.

PARIJS, 11 *Junij.* Fransche 3 pCt. 68.20.

KERKNIEUWS.

Ds. J. B. KNOTNERUS, predikant te Wetering, heeft voor het beroep naar Losdorp bedankt.

ZUIDHORN, 7 Junij De afdeeling *Westerkwartier* van het Nederlandsch bijbel- en zendelinggenootschap hield heden alhier hare algemeene jaarlijksche vergadering, welke door een groot aantal leden en begunstigers werd bijgewoond en waar men zich algemeen mogt verblijden te mogen vernemen, dat deze afdeeling in een' bloeijenden staat verkeert. De opwekkingsrede werd uitgesproken door ds. E. VAN BOLHUIS, predikant te Tolbert, welke naar aanleiding van Rom. 1: 14 de Evangelieverkondiging en verspreiding des Bijbels onder de Heidenen voorstelde als eene zaak der gemeente, en wel als de pligt, de eer, de volmaking der gemeente, en als vervulling van de belofte des Heeren, dat het zal worden ééne kudde onder éénen Herder. Moge ook deze bijeenkomst bevorderlijk zijn aan het groote doel, dat de leden en begunstigers dezer afdeeling zich voorstellen!

BEERTA, 9 Junij Heden werd alhier de jaarlijksche vergadering van de afdeeling *Winschoten* van het Nederl. zendelinggenootschap gehouden. De openlijke bijeenkomst werd in de kerk der Hervormden door den heer J. B. RIEDEL, th. dr. en pred. te Stadskanaal, met eene toepasselijke rede geopend. Opgetreden voor eene aanzienlijke schare van leden en vrienden der zendingszaak, sprak zijn eerw. naar aanleiding van Joh. 4: 35*b* over de rijpheid der heiden wereld voor het zaad des woords, als eene drangrede beschouwd, om het koningrijk Gods in dezelve uit te breiden. In het eerste deel werd die rijpheid uit een drieledig oogpunt in het licht gesteld: *a*) uit de behoefte der wereld aan — *b*) uit de vatbaarheid van dezelve voor — *c*) of uit hare aanvankelijke vernieuwing door het Evangeliewoord; terwijl in een tweede deel werd aangewezen: *a*) hoe de uitbreidingswerkzaamheid een' spoorslag opleverde tot de krachtigste inspanning; *b*) hoe zij grond gaf tot de schoonste verwachting; *c*) hoe zij het zoetste genot beloofde; *d*) hoe zij het hart tot de vurigste dankbaarheid stemde. Met zigtbare belangstelling werd de doeltreffende taal van den spreker aangehoord, die wij niet twijfelen, dat in vele harten een' gewenschten weêrklank zal hebben gevonden, en die wij hopen, dat onder Gods zegen voor de goede zaak rijke vrucht moge dragen Aanvankelijk deed zij dat reeds door de opbrengst der collecte, die *f* 19,81 bedroeg.

Na den afloop der openlijke-, had er ten huize van B. CRAKER eene beslotene bijeenkomst plaats, die door een groot aantal leden werd bijgewoond. In dezelve deelde men elkander mede. wat op den toestand van de onderscheidene gemeenten onzer bloeijende afdeeling betrekking had. Als het verblijdende resultaat dier mededeelingen bleek, dat de belangstelling in de zendingszaak alweder niet verminderd, maar verhoogd en vermeerderd was. Van bedanken van leden bestond er nagenoeg geen voorbeeld Van onderscheidene gemeenten daarentegen kwam het berigt in, dat het aantal in sommigen zelfs aanmerkelijk was toegenomen. Terwijl wij God voor die opmerking danken, hopen wij, dat de ijver van vele moge worden aangespoord, om leden van een genootschap te worden, dat onder alle genootschappen de meeste aanspraak op ondersteuning heeft, omdat het de redding van onsterfelijke zielen beoogt.

†††.

(*Ingezonden.*)

M. de R.!

Aanhouden doet verkrijgen, zegt een oud vaderlandsch spreekwoord, en is nu ook al dat spreekwoord waarlijk niet in alle opzigten een *waar* woord, ja, maakt het altemet onze schoonste verwachting te schande, zoo neemt dat dan toch ook weder niet weg, dat het in elk geval wel de moeite waard is, om in vele gevallen te beproeven, hoever men 't met de toepassing er van brengen kan.

't Zal nu ten naastenbij een jaar al weder geleden zijn, M. de R., dat ik in ditzelfde blad de aandacht heb gevestigd op de vele onaannemelijkheden, die toen de voor de ingezetenen dezer stad bestaande *zweminrigtingen* aankleefden, en ik was daarbij tevens zoo vrij, o.a. den Raad van Groningen op eene zaak, die waarlijk zijne aandacht overwaardig is, opzettelijk opmerkzaam te maken. Sedert is er een en ander in deze stad veranderd, en ook verbeterd; doch met die zweminrigtingen is 't helaas weder gebleven bij het oude. *Tijd is geld*, niet waar, M. de R.? Welnu, om een bad in een der beide zwemplaatsen te kunnen nemen, moet ge uit en t'huis zoo ten naastenbij *een en een half* uur aan tijd besteden; en voegt ge daar nu bij eene vergoeding voor 't gebruik maken van een der hokjes in de loods bij de militaire zwemplaats, en onvermijdelijke slijtage aan schoenen of laarzen, dan zal het u eenigzins duidelijk kunnen worden, dat met 't nemen van zoo'n bad hier nog al moeite gepaard gaat en kosten. En dan nog de zonderlinge avonturen, die men er bij kan beleven. Zoo kwam ik dezer dagen bij de stadszwemplaats, links van den straatweg, en zag die tot mijne niet geringe verwondering herschapen in eene haven, en uit de schepen die ik aan den wal zag, werden steenen gedragen door eenige jonge — *vrouwen!* Geen acht dagen later lagen er in de militaire zwemplaats zoo waarlijk ook al schepen, nu, geloof ik, met kalk. Ik weet niet, hoe of anderen over zoo iets denken, maar ik geloof toch, dat daarin voor velen wel iets hinderlijks zal liggen.

Het nut van eene goede, fatsoenlijke badinrigting behoef ik hier voorzeker niet meer te betoogen, daar ik meen te mogen aannemen, dat men 't daarover sedert lang volkomen eens is. Engeland komt de eer toe, het eerst afdoende maatregelen ter verkrijging van een beteren openbaren gezondheidstoestand genomen te hebben; — maar vooral ook is het de *cholera*, die ten dezen een ernstig woord heeft mede gesproken, en die de aanleiding is geworden van de meer bijzondere zorg der regeringen voor reinheid en zindelijkheid, in zoo menig land, en ook, — schoon dan ook slechts bij aanvang, — in ons Vaderland, waar men in de groote steden maar eens even behoeft rond te zien, om daarvoor het bewijs te erlangen. En onder de middelen, bij die zorg gebezigd, bekleeden de bad- en waschinrigtingen eene voorname plaats.

Ik wil hier niet beslissen, wat meest wenschelijk mag geacht worden, of n.l. de regering zoodanige zaak onderneemt, of wel dat zij wordt tot stand gebragt door partikulieren. Ik heb alleen er op willen wijzen, hoe hoogst wenschelijk het is, dat eindelijk ook eens hier te Groningen zoodanige allernuttigste zaak, als eene bruikbare en zonder veel moeite en kosten te benuttigen badinrigting, moge tot stand komen. Van eene waschinrigting zie ik hier ter stede het nut minder in, schoon ik dit evenwel niet zoo bepaald durf beslissen.

Vraagt men misschien, of er van eene badinrigting hier wel veel gebruik zou worden gemaakt, dan meenen wij, in aanmerking nemende, hoeveel gebruik nu reeds van onze inderdaad alles behalve sterk aanmoedigende zweminrigtingen wordt gemaakt, die vraag gerustelijk toestemmend te mogen beantwoorden. En zien wij, wat dezer dagen ten dezen elders in ons Vaderland geschiedt, dan blijkt ons, dat o.a. te Utrecht in de afgeloopen maand Mei ruim 6000 baden zijn gebruikt, en te Leiden, waar de zaak nog pas in werking is gebragt, 1781, van den 11den tot den 31sten Mei.

Mogen er dan ook hier spoedig menschen opstaan, die, meer dan wij, hunnen invloed kunnen doen gelden, daar, waar dit van eenig gunstig gevolg zal kunnen wezen ter bevordering van eene zaak, die waarlijk aller belangstelling verdient, en waarop *wij* slechts nogmaals de aandacht van regering en ingezetenen hebben kunnen vestigen.

GRON., 10 Junij 1857. V.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

TEXEL 8 Junij, *Meijer* Margretha, Sunderland; — 9 *Duinker*, voor wijlen *Zijlstra*, Mentor, Tjilatjap; *Zuiderduin* Clara Wilhelm., Bouc, als bijlegger.

HELVOET 9 Junij, *v. d. Bos* Alberdina Tjeskina, Malaga; *Bagges* de Maas, Bilbao.

BROUWERSHAVEN 8 Junij, *Boon* Jantina, Santona.

ZIERIKZEE 8 Junij, *Stassen* Cornelia, Koningsb.

RANGOON 23 April, *Berkelbach van den Sprenckel* Dionysia Catharina, Amsterdam.

AKYAB 16 April, *Teengs* d'Elmina en 20 *Jones* Twee Anthony's, Rott.

LIVORNO 1 Junij, *Schuring* Stad Edam, Hamburg.

LEITH 4 Junij, *Munneke* Eendragt, Harlingen.

NORTH SHIELDS 5 Junij, *Mooi* Alida Folkerts, Schiedam.

HAMBURG 8 Junij, *Kistenkas* Hemmechina Vroom, Lissabon.

ALTONA 6 Junij, *Lindeboom* Geertruida, Middlesbro.

HARBURG 8 Junij, *Pot* Geziena Menzinga, Hamburg; *Kroon* Hermina, Malaga.

BRUNSHAUSEN 8 Junij, *de Boer* Jantina Pietronella, Amst.

KIEL 6 Junij, *Hazelhoff* de Vrede, Amst.

NEUSTADT 5 Junij, *de Graaf* Harmanna Gesina, Kiel.

STRAALSUND 2 Junij, *Bartels* Gesina, Hadersleben.

SWINEMUNDE 6 Junij, *Heins* Henderika, Hamburg.

BOLDERAA 4 Junij, *Karsies* Mercurius, Londen: *Brugts* Broederschap, Belfast.

NERVA 29 Mei, *Stuit* Frits en Betsy, Harlingen.

KROONSTAD 30 Mei, *Holscher* Elisabeth Jacobina, Amst.

STOCKHOLM 2 Junij, *Visser* Wilhelm Frederik, Petersb.

LANDSORT 3 Junij, *Muller* Harmina, Amst.

BERGEN 30 Mei, *Fernes* Merwestroom, Dordrecht.

PILLAU 6 Junij, *Pluktje* Tetsia, Londen.

TONNINGEN 4 Junij, *de Vries* Margaretha Eliza, v. Hamburg n. Memel; *Kramer* Pietertje, Hamburg; — 5 *Prins* Roelfina, v. Bremen n. Dantzig; — 6 *Gort* Vriendschap, v. Amsterdam n. Dantzig; *Rasker* Leentje Dost, v. Schiedam n. de Oostzee.

Vertrokken.

AMSTERDAM 8 Junij, *Flik* Drie Gebroeders, Nerva; — 9 *van Wijngaarden* Rembrandt van Rhijn, Samarang.

VLIE 6 Junij, *Matzen* Catharina, Hartlepool; *Stenger* Jacoba Margaretha, Dantzig; *Burghardt* Noordster, Moss; *Boswijk* Hendrika, Noorwegen; — 7 *Pekeler* Lisette en *Wilmink* Harmanna Wilmink, Petersb.; *Drewes* Twee Gezusters, Hamburg.

VLISSINGEN 7 Junij, *Nieboer* Jantina Jetskelina, Koningsbergen; *Kolle* Jeanne Maria, avontuur.

MUTLAH 11 April, *Struik* Anna Elisabeth, China.

AKYAB 13 April, *Muntendam* Cornelia Mathilda, Falmouth; — 16 *Popken* Johanna en Louiza, Rott.; — 17 *van Beest Holle* J. C. Schotel, Amsterdam.

GENUA 2 Junij, *Bakker* Johanna Elisabeth, Londen.

BORDEAUX 5 Junij, *Brongers* Sophia, Petersb.

LIVERPOOL 5 Junij, *Boomgaard* Ecliptica, Groningen.

QUEENSTOWN 4 Junij, *van Gijzel* Vereeniging, Mexico.

DUNDEE 5 Junij, *Pluym* Stad Almelo, Zwolle.

HAMBURG 6 Junij, *v. d. Woude* Annegiena, Bordeaux; — 7 *Alberts* 3 Gebroeders, Brake; *Ouwehand* de Hoop, Koppenhage.

HARBURG 8 Junij, *Egberts* Ida Geziena, Emden; *Klein* Maria Magdalena, Bremen.

BREMERHAVEN 7 Junij, *Puister* Imke Giezen, Rott.

TRAVEMUNDE 6 Junij, *Gerritsma* Jonge Gerrit, Koningsb.

BOLDERAA 3 Junij, *Lula* Roelfina Roelina, Elseneur; *Hoedemaker* Onderneming, Holland; — 4 *Meijer* Industrie, Hull; *de Boer* Johannes, Londen.

In lading.

BOMBAY 11 Mei, *Kruijmel* Oud Alblas, Falmouth.

LIVERPOOL 4 Junij, *Duintjer* Catharina, Nerva; — 5 *Nap qq.* Antonia Petronella, Sydney; *Schabeling* de Maas, Riga.

Zeilklaar.

AKYAB 28 April, *Ingerman* Regina, Falmouth.

MARSEILLE 5 Junij, *van Os* Libra, Rio de Janeiro.

LONDEN 6 Junij, *Janknecht* Kooph. en Zeevaart, Elseneur.

LIVERPOOL 5 Junij, *Eefting* Hermanna, Petersb.; *Doornbosch* Jetskalina Wija, Nerva; *Brouwer* Alida, Pernau.

Gepraaid den 4 Junij, bij Wight, *de Jonge* Anna Elisabeth, van Seville n. Bremen. — Den 1 Junij, bij Goudstaart, *Tap* Maria Beerta, v. Liverpool n. Nerva.

ZOUTKAMP, 10 Junij. Het schip Hunsingo, kapit. *A. E. Oostema*, van Koningsbergen, is gisteren hier door het schip Emkina, kapit. *Loots Jr.*, binnengesleept, hebbende ankers en kettingen verloren; hetzelve is in de haven gehaald, hebbende rogge gepompt.

Zeilklaar: *Scholtens* Wilhelmina Pitronella en 11 *Potjer* Gezina Hooites, Archangel.

De Sond gepasseerd.

6 Junij. *Kolkman*, Geertr. Margaretha, v. Oporto n. Petersb., m. stukg.

De wind den 6 Junij Z.W., Z.Z.O., N.O.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 9 Junij, *Roelfs* Anna Maria, Schied.; — 10 *Burggraaff* Gezina, Bat.

TEXEL 10 Junij, *Crap Hellingman* Agnetha en *v. Wijk* Batavier, Batavia.

HELVOET 9 Junij, *v. Duin* Min. Thorbecke, Soerab.

Bij DEAL 6 Junij, *Panjer* Heilina, v. Liverp. n. Petersb.; — 7 *Jonker* Maria Elisabeth en *Lodewijks* Johannes Hendrikus Ferdinand, v. Rott. n. Cardiff.

PLYMOUTH 6 Junij, *de Winter* Catharina, Greifswald.

LIVERPOOL 5 Junij, *Wagner* Æolus, Livorno; — 6 *Veen* Alida, Gyon.

BRISTOL 7 Junij, *Lindhorst* Zuidhorn, Montevideo.

MALTA 31 Mei, *Deddes* Alberdina, Antw.; *v. d. Gaauw* Maria Johanna, Vlaard.

BATAVIA 12 April, *Greefkes* Magdalena, Singap.; *Lourens* Jason, Soerab.; — 13 *Hulsinga* Paul Johan en 14 *Huidekoper* Nederland, Samar.; — 15 *Draijer* Madura, Bordeaux; *Bekkering* Prov. Drenthe, Samar.; *de Bos* Maria Agnes, Soerab.; — 19 *Tromp* Amboina, Rott.; *de Boer* Haamstede, Porto Grande, — 21 *Rietveld* Estafette, Amst.

SYDNEY 15 Maart, *Willenbrink* Maria Magdalena, Antw.; — 16 *de Wijn* California, Melbourne.

MELBOURNE 18 Maart, *Hofman* Fop Smit, Lond.; — 12 April, *Struyck* Carolina, Gothenb.

HONGKONG 19 April, *Kruisinga* Bosphorus en 21 *Tonjes* Everdina Elisabeth, Singap.

SHANGHAE 9 April, *Hageman* v. Bosse, Samar.

KROONSTAD 31 Mei, *Grilk* Anna Catharina, *Visser* Johanna Petronella, *Reinders* Jacoba Gesina, *Smit* Allegonda Rensina en *Karst* Lambertha, Amst.; *Landeweer* Zeevaart, Rotterdam; *Vlas* Marianne, Bremen; — 1 Junij *Eilers* Anna Henrietta, Newc.; *Giezen* Diana, *Oldenburger* Catharina, *Groenewold* Fenneg. Hendrika, *Donema* Renske Hooites en *Carst* Elisabeth Lollina, Amst.; *Broekman* Helena, Schiedam; *Bakker* Harmina Catharina, Hamb.; — 2 *de Weerd Jr.* Pieter, Amsterdam.

DANTZIG 4 Junij, *van Dijk* Eva Hendrika, Kiel; — 6 *de Jonge* Jezelina, Amsterdam.

Vertrokken.

AMSTERDAM 9 Junij, *Wijgers* Amicitia, Genua; *Middel* St. Vitus, Arch.; *Mellema* Jacobus Anth., avont.

LIVERPOOL 8 Junij, *Eefting* Hermanna, Petersb.; *Brouwer* Alida, Pernau.

Bij DOUVRES 6 Junij, *Hooghoudt* Hillechina, Kroonstad, na volbragte reparatie.

DROGHEDA 3 Junij, *Koning* Marchina Rosetta, Liverpool.

DUNDEE 6 Junij, *Niggebrugge* Stad Enschede, Liverpool.

FALMOUTH 5 Junij, *Drent* Adm. Graaf van Heiden, Hull.

CARDIFF 5 Junij, *de Boer* Fenna, Bremen; *Waterborg* Hendrika, Hamburg.

ROCHEFORT 6 Junij, *Vos* Betje Pronk en *Engelsman* Gezusters Bol, Liverpool.

ODESSA 29 Mei, *Bakker* Frouwina, Zee van Azoff.

TRIEST 4 Junij, *Gnodde* Jonge Walrave, Petersburg; *Schut* de Zwerver, Hamburg.

PORT-A-PORT 2 Junij, *Albers* Agatha, Dartmouth.

HONG KONG 20 April, *Mammes* Ceres, Siam; — 23 *Giezen* Koning Willem II, Guichonbaai.

DANTZIG 5 Junij, *Steffens* Willem, Schiedam; *Bekkering* Onderneming, Amsterdam; *Ebes* Grietje, Termunterzijl; *Brouwer* Elisabeth, Grimsby; *Joosten* Jantina, Oldenburg; — 6 *Tiktak* Jantina Fennechiena, Amsterdam.

Zeilklaar.

ISMAIL 29 Mei, *v. d. Baan* Johanna, Kanaal.

NANTES 6 Junij, *Spanjer* Avontuur, Bordeaux.

232ste STAATSLOTERIJ.

Prijzen van *f* 100 en daarboven.

Trekking der Vijfde Klasse.

12*de Lijst.* No. 19760 *f* 2000; no. 12488 *f* 1000; no. 19097 *f* 400; nos. 1957 en 17808 beide *f* 200; nos. 1116, 12888, 14360 en 18119 ieder *f* 100. — 13*de Lijst.* No. 11162 *f* 10,000; no. 9953, 12804 en 19791 ieder *f* 1000; no. 3571, 4484, 10064 en 10160 ieder *f* 400; no. 7780 en 13234 beide *f* 200; no. 846, 2655, 4547, 4553, 4834, 7674, 9790, 16740, 18420 en 18881 ieder *f* 100.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 5den tot en met den 11den Junij 1857 zijn te *Groningen* geboren 7 zoons en 12 dochters; gehuwd 9 paren; overleden 9 ouden en 6 jongen.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

ROTTERDAM, 9 *Junij*. Tarwe: 160, 161 ℔ Hoogl. Kleefs. *f* 390, *f* 395; 157 ℔ Nassau Dietze *f* 375; 159, 160 ℔ Bovenl. Ris *f* 370, *f* 375.

AMSTERDAM, 10 *Junij*. Tarwe prijshoudend: 126 ℔ n. b. Pools. *f* 378; 127 ℔ j. dito *f* 378; 125 ℔ dito *f* 360; 156 ℔ Bovenl. *f* 360. — Gedroogde Rogge bij partijen *f* 2 a *f* 3 hooger; ongedr. hooger gehouden, doch weinig in omgegaan: 117 ℔ Petersb. *f* 214; 117, 118, 119 ℔ dito *f* 215, *f* 218, *f* 221; 125 ℔ Pruis. *f* 231. — Gerst en Haver zonder handel.

Koolzaad op het najaar 1 p. vl. hooger, voorjaar onveranderd: op 9 vat in Sept., Oct. en Nov. 86½ p. vl.; April 87 p. vl. — Lijnzaad onveranderd: 111, 112 ℔ Odessa *f* 14 per mud. — Van Canariezaad werden op nieuw ca. 400 mud tot hoogere prijzen afgedaan. — Raapolie dadelijk in een doen, op levering merkelijk hooger betaald: op 6/w. *f* 52,75; vlieg. *f* 51,25; Sept. *f* 51,25 a *f* 51,50; Oct. *f* 51 a *f* 51,50 a *f* 51; Nov. *f* 51 a *f* 51,25 a *f* 51; Dec. *f* 50,75 a *f* 51; Mei 1858 *f* 51. — Lijnolie dadelijk op levering williger: op 6/w. *f* 46,25; vlieg. *f* 45 a *f* 45,25; Sept., Oct., Nov. en Dec. *f* 45 a *f* 45,50. — Hennepolie op 6/w. *f* 50,75; vlieg. *f* 49,50.

LONDEN, 8 *Junij*. De aanvoer van inl. Tarwe was heden slechts matig te noemen en de waarde der vorige week heeft zich zeer goed gesouteneerd. De handel in vreemde was beperkt en in de prijzen was geen verandering. — Gerst, uitgezonderd puike drooge soorten, iets lager. — Boonen en Erwten bedongen nagenoeg de notering der vorige week. — Haver lusteloos.

VEEMARKTEN.

WEDDE, 10 *Junij*. Op de heden alhier gehouden veemaarkt was de aanvoer van vee tamelijk en de handel vlug; melkkoeijen van *f* 100 a *f* 120; kalfkoeijen *f* 100 a *f* 140; de handel en aanvoer in paarden was insgelijks goed geanimeerd, van *f* 100 a *f* 200 tot *f* 300.

LONDEN, 8 *Junij*. De aanvoeren van horenvee en schapen van het vasteland gedurende de afgeloopene week waren matig. Bij het tolkantoor zijn aangegeven: 414 ossen, 308 kalveren, 2279 schapen. De voorraad van vee ter markt van heden was buitengewoon groot, zijnde er omstreeks 4400 runderen en bijna 27000 schapen ter markt geweest. De stemming was zeer flaauw en eene verlaging van 2 a 4 d. in de verschillende soorten kon den kooplust niet aanwakkeren, zoodat een groot aantal schapen, alsmede runderen onverkocht bleven.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 10 *Junij*.

Nederl. Werkel. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $63\frac{7}{8}$; Dito Dito 3 pCt. $76\frac{5}{8}$; Dito Dito 4 pCt. $96\frac{1}{4}$. — BELGIË, bij *Rothschild* $2\frac{1}{2}$ pCt. $52\frac{5}{8}$. — SPANJE, Onbep. Stukken $1\frac{1}{4}$ pCt. $25\frac{1}{4}$; Dito Binnenl. 6/m. 3 pCt. $38\frac{5}{16}$; Dito Buitenl. £ 85, 3 pCt. $42\frac{1}{2}$. — PORTUGAL., te Londen 3 pCt. $45\frac{7}{8}$; Dito 1856, 3 pCt. $44\frac{5}{8}$. — RUSLAND, bij *Hope* en Co. 1798 en 1816 5 pCt. $104\frac{7}{8}$; Dito te Londen $4\frac{1}{2}$ pCt. $95\frac{3}{4}$; Dito bij *Stieglitz*, 1855, 6de serie, 5 pCt. $99\frac{1}{16}$. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. $76\frac{5}{16}$; Dito Dito $2\frac{1}{2}$ pCt. $39\frac{1}{2}$; Dito rente Amsterdam, 1854, 5 pCt. $87\frac{11}{16}$; Dito Nationale Metalliek 5 pCt. $77\frac{5}{8}$. — MEXICO, Onbep. Stukken 3 pCt. $21\frac{1}{4}$. — Russische Spoorweg-Aandeelen *f* 77, *f* $76\frac{3}{4}$. Hollandsche fondsen willig.

ADVERTENTIEN.

De HOOFDDIRECTIE van het **INSTITUUT voor Doofstommen** alhier roept bij deze op de LEDEN van het HOOFDDEPARTEMENT, om op MAANDAG den 22sten dezer, 's namiddags te 4 uur, **ZAMEN TE KOMEN** in het SCHOOLGEBOUW des INSTITUUTS, tot het AANHOOREN van het VERSLAG, het NAZIEN der REKENING, het BENOEMEN van DRIE LEDEN tot het MEDE-INNEMEN der REKENING in het volgend jaar en het VERKIEZEN van een' HOOFDDIRECTEUR in plaats van den Heer K. MESDAG. Het drietal, volgens de wet door de Hoofddirectie voor te stellen, bestaat uit de Heeren:

K. MESDAG,
Mr. **G. W. H.** Baron **VAN IMHOFF,**
A. VAN CALCAR.

Tevens wordt berigt, dat de **PRIJSUITDEELING** aan de KWEEKELINGEN, enz., zal plaats hebben op WOENSDAG den 24sten dezer, 's avonds te 6 uur, in het SCHOOLGEBOUW des Instituuts.

GRONINGEN, 12 Junij 1857.

Namens de Hoofddirectie voornoemd:
A. W. ALINGS, *Secretaris.*

MAATSCHAPPIJ VAN LAND- EN TUINBOUW
DE MARNE;

Benoemd: Tot Honoraire Leden, de Heeren Graaf BATHTERST, te *Cinrencester;* DE BRUIJN KOPS, te *Batavia;* welke deze onderscheiding hebben aangenomen.

Tot Beoordeelaar der Land- en Tuinbouw-Voortbrengselen op de Tentoonstelling tijdens het Congres te *Deventer*, de Heer TH. F. UILKENS.

Ontvangen: Voor het Kabinet van Natuurlijke Historie, door bemiddeling van Prof. CL. MULDER, te *Groningen*, eene verzameling Visschen, eenige Zoogdieren, Reptiles enz.

Voor het Ethnologisch Kabinet, van den Heer Dr. P. A. MEES, eene Indische Praauw met Toebehooren; alsmede een paar Visschen.

Wijders brengt het Hoofdbestuur ter kennis der Leden, dat, zoo er mogten zijn, die VEULENS verlangen van het Oldenburger Ras, deze zich daartoe bij het Hoofdbestuur kunnen aanmelden, hetwelk zich met eene Commissie ter aankoop van zóódanige Paarden heeft in betrekking gesteld.

WEHE, 8 Junij 1857.

F. J. RIJKENS,
Secretaris ad interim.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

P. D. T. F. R. Baron v. HOËVELL
en
H. F. HENDRIKSZ.

GRONINGEN, 10 Junij 1857.
Eenige kennisgeving.

*** Ontijdig bevallen van een' welgeschapen *ZOON* E. H. DAMSTÉ—KRIJTHE.

BEDUM, 7 Junij 1857.

*** Bevallen van eene *DOCHTER* de Hoog Wel Geboren Vrouwe Baronesse SIXMA VAN HEEMSTRA— QUINTUS.

ZUIDHORN, 8 Junij 1857.

*** Onze veelgeliefde oudste Dochter TRIJNTJE werd ons heden, na eene ziekte van vier weken, door den dood ontrukt.

Hare nagedachtenis zal bij ons in zegening blijven.

SAPPEMEER, 7 Junij 1857.

B. KUNST.
A. KUNST,
geb. RODA.

*** Heden ontving ik de tijding dat mijn Echtgenoot H. J. BAKKER, den 4den April 1857, te *St.-Paul*, in *Amerika*, is overleden, in den ouderdom van ruim 32 jaren, mij nalatende twee Kinderen.

GRONINGEN, 9 Junij 1857.

A. C. WOLTERS,
Weduwe H. J. BAKKER.

*** Bij den Boekhandelaar **K. VAN HULST,** te *Kampen*, is van de pers gekomen:

SPOORWEGEN.
Nieuw Stelsel van Vertakkingen.
door JOHN DIXON.

Met eene Plaat. à **40 Cts.**

Wordt niet in Commissie verzonden, maar is verkrijgbaar: te *Amsterdam* bij H. J. VAN KESTEREN; *Harlingen*, HOUTSMA; *Leeuwarden*, SURINGAR; *Dockum*, SCHAAFSMA; *Groningen*, OOMKENS; *Assen*, VAN HOUTEN; *Meppel*, TEN BRINK; *Zwolle*, HOOGSTRATEN; *Deventer*, G. BROUWER; *Zutphen*, VAN SOMEREN; *Arnhem*, STENFERT KROESE; *Almelo*, SIGTENHORST; *Enschede*, JENNES.

*** Door **J. B. WOLTERS** en de Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, te *Groningen*, is uitgegeven:

De tweede, op nieuw vermeerderde druk
VAN DE
NEDERLANDSCHE WETBOEKEN,

benevens de Grondwet en eenige andere Wetten, Besluiten en Reglementen, met opgave der Schrijvers, welke over deze gehandeld hebben, en met aanduiding van de tot ieder artikel betrekkelijke Nederlandsche en Fransche Wetsbepalingen; voorzien van een ALPHABETISCH REGISTER;

uitgegeven onder toezigt van

Mr. A. OUDEMAN.

In deze nieuwe uitgave zijn o. a. opgenomen de *Wetten van den 29sten Junij* 1854, zoodat deze druk ruim 1030 bladzijden beslaat. De prijs is evenwel niet verhoogd, zijnde ***f* 4—90** *in Zakformaat* en ***f* 6—20** *voor Kantoorgebruik*, gebonden in netten linnen band.

De CURATOR in het Faillissement van **J. W. KUITERT,** Timmerman te *Groningen*, roept de erkende CREDITEUREN op, om de **REKENING** en **VERANTWOORDING** aan te hooren en de **UITBETALINGEN** te ontvangen, die door hem, ten overstaan van den REGTER-COMMISSARIS, zullen worden gedaan op **Dingsdag den 16den Junij e.k.,** des morgens te 11½ uur, in de GEHOORZAAL der ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te *Groningen*.

De Curator voormeld:
M. A. DE SAVORNIN LOHMAN.

KERKVOOGDEN der HERVORMDE GEMEENTE van *ZUIDBROEK* zijn van voornemen, om, na bekomene approbatie, op den 1sten Julij e.k., des namiddags te 3 uur, ten Huize van H. VERVER, te *Zuidbroek*, publiek **UIT TE BESTEDEN:**

Het ZETTEN van nieuwe IJZEREN RAMEN in de Kerk te *Zuidbroek*, het UIT- en INWENDIG SCHOONMAKEN en van binnen GIPSEN van dat Gebouw, het SCHOONMAKEN en BEPLEISTEREN van den TOREN, en eenige andere WERKZAAMHEDEN, in het daarvan opgemaakt Bestek nader omschreven.

Genoemd BESTEK zal van den 15den Junij a.s. af ter lezing liggen te *Zuidbroek*, *Veendam*, *Sappemeer*, *Hoogezand* en *Groningen* in de voornaamste LOGEMENTEN. Op WOENSDAG den 24sten Junij zal voor Gadingmakenden, van des morgens 9 tot 12 uur, AANWIJS geschieden in LOCO. De INSCHRIJVINGSBILJETTEN moeten worden ingerigt gelijk in het Bestek is omschreven.

R. FEITH,
Kerkvoogd-Secretaris.

WATERSCHAP HUNSINGO.

Op WOENSDAG den 24sten Junij 1857, des voormiddags te 10 uur, zal in het WATERSCHAPSHUIS te *Onderdendam*, aan den meestbiedenden, voor den tijd van twee jaren, ingaande met den 1sten Julij 1857, in het openbaar worden verpacht:

De DIENST en GARING van den TOL, volgens aldaar aanwezige tarieven, van:

a. **Het Verlaat ten noorden van *Bedum*.**
b. **De Klapbrug over het Hoofddiep te *Fraamklap*.**

Voorts aan den minstinschrijvende worden uitbesteed:

a. **Het vernieuwen van de Femtil over het Timmaar onder het dorp *Obergum*.**
b. **Het herstellen van de Valbrug te *Warfhuizen*.**
c. **Het doen van herstellingen en onderhoudswerken binnen het Waterschap.**

De BESTEKKEN en VOORWAARDEN dezer Werken zullen van den 13den Junij eerstkomende ter inzage van gadingmakenden voorliggen in het WATERSCHAPSHUIS te *Onderdendam* en bij de Wedw. BONTEKOE te *Groningen*.

Namens Gecommitteerden,
De Voorzitter:
Mr. A. J. VAN ROIJEN.

HARDDRAVERIJ.

De **HARDDRAVERIJ** van wege het GEMEENTEBESTUUR van *Opsterland* zal, te *Gorredijk*, om den **Gewonen PRIJS** en **PREMIE,** op de Voorwaarden van vorige jaren worden gehouden den **25sten Junij 1857.** Aangifte en Keuring dien dag te 11 en 12 uur.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS,** Notaris te *Groningen*, zullen, op DONDERDAG den 25sten Junij 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Koffijhuishouder B. TEN HAVE, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek worden verkocht:

I. Eene zeer nette en weldoortimmerde **HEEREN BEHUIZING** met STALLING en WAGENHUIS ter zijde en ruime OPEN PLAATS er achter, get. G 147, staande en gelegen Zuidzijde aan Der-Akerkhof te *Groningen*.

II. Eene nette BEHUIZING met OPEN PLAATS er achter, staande en gelegen Oostzijde naast het vorige Perceel, door Mejuffer UILKENS in huur bewoond.

III. De EIGENDOM van 11 B., 32 R., 64 E. BEHUISD LAND, gelegen te *Kropswolde*, bij ALBERT PIETERS HOVING onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op den 1sten Mei verschijnende, huur van *f* 100—00.

Alles behoorende tot de Nalatenschap van wijlen Mejufvrouw de Wedw. T. DE JONGH. Om te aanvaarden de Perceelen I en II op den 1sten November 1857 en Perceel III dadelijk na den Toeslag.

De Perceelen I en II te bezien daags vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 2—5 uur, op Bewijzen van Toegang, tegen betaling van 10 Cent, **ten voordeele der Armen,** ten Kantore van den Notaris te bekomen.

GROOTE HOUTBOELDAG,

ten verzoeke en bij de Behuizing van den Houtkooper H. GEERTSEMA, te *Beerta*, op MAANDAG den 15den Junij 1857, om de menigte der Perceelen des namiddags precies te half twee, zoo immer mogelijk voetstoots, op 7½ maanden Crediet, van:

Eene partij SCHOLLEN, SCHROODEN, AFDEELINGS en WRAKKE LATTEN, eene groote partij JUFFERS, KOLDERS en ELLINGS, in verschillende lengten, van 12 tot 40 Voet, waaronder aanzienlijke partijen van 4, 5 en 6 Duim top; eene partij VUREN MAATS en OVERMAATS DEELEN, 5000 Voet GREENEN 1 en 1½ Duim KANTLATTEN, 10,000 Voet GREENEN RAAMLATTEN, 8000 Voet GREENEN RIBBEN, in onderscheidene lengten en dikten, 50,000 Voet VUREN PANLATTEN, eene partij POSTEN, HAAKSPARREN en hetgeen meer te voorschijn zal worden gebragt.

B. HAITZEMA VIETOR, *Notaris.*

Voorloopige Kennisgeving.

In de maand SEPTEMBER aanstaande, tijd en plaats nader te bepalen, zal publiek te KOOP worden gepresenteerd:

I. Het **BUITENVERBLIJF** genaamd ***VOORBURG,*** met **TUINEN,** benevens vijf Stukken **GROENLAND,** gelegen te *Hoogkerk*.

II. Op nader te bepalen maand en dag: Eene **kapitale HEEREN BEHUIZING** met KOETSHUIS, STALLING en TUIN, staande en gelegen in de Oosterstraat te *Groningen*, geteekend lett. D, no. 45.

De **PATENT-OLIEFABRIJK** en **AFFAIRE** in **KRUIDENIERSWAREN,** enz. **overgedragen** hebbende aan mijnen Schoonzoon H. VAN DER PLAATS, zoo neem ik de vrijheid hem in de gunst van een ieder aan te bevelen en betuig aan mijne geëerde Begunstigers mijnen **VRIENDELIJKEN DANK** voor het vertrouwen, dat ik sinds zoo vele jaren van hen heb mogen ondervinden.

H. K. BOSVELD.

Bovengenoemde AFFAIRES van mijnen Schoonvader, den Heer H. K. BOSVELD, **overgenomen** hebbende, zoo beveel ik mij minzaam in eens ieders gunst; ten zuinigste berekende prijzen en prompte bediening zullen, zoo ik hoop, tot rekommandatie strekken.

GRONINGEN, 9 Junij 1857.

H. VAN DER PLAATS.

Cibaria Saluberrima,

IN PLAATS VAN

REVALENTA ARABICA.

De **CIBARIA** is het BESTE VOEDSEL voor jonge Kinderen en zwakke Menschen. Zij werkt spoediger, is smakelijker en veel goedkooper dan DU BARRY'S **Revalenta**, en heeft velen reeds hare heilzame krachten getoond. Zij wordt afgeleverd in **blikken bussen,** inhoudende: 12½, 25 en 50 Ned. Looden, voor 45 Cts., 80 Cts. en *f* 1,50; de Prima voor 75 Cts., *f* 1,40 en *f* 2,50; te *Appingedam* bij den Heer A. B. BOUWES; te *Veendam* bij den Heer J. E. SCHOLTENS; te *Groningen* bij den Heer R. T. TIDDENS; verder in de bekende Depôts en aan het MAGAZIJN te *'s Gravenhage*, bij den Fabrikant J. A. VAN WIJK.

*** Bij **H. A. M. ROELANTS,** te *Schiedam*, ziet het licht: EENE

GOEDKOOPE UITGAVE
VAN
HEINRICH ZSCHOKKE'S
UITGEZOCHTE VERHALEN.
HIERVAN IS REEDS VERSCHENEN:

I. **GROOTE KLEINIGHEDEN.** INHOUD: Het huisgezin van den hernhutter. — Een gek uit de negentiende eeuw. — Kleine oorzaken. — De vorstenblik. — Het is best mogelijk.

II. **OUD EN NIEUW.** INHOUD: De millionnair. — Het ongehoorde wonder. — Blondijn van Namen. — Twaalf uren in doodsangst. — De Walburgsnacht. — De avond voor het huwelijk. — De boon.

III. **ERNST EN LUIM.** INHOUD: De stichting van Maryland. (Eene landverhuising naar Amerika.) — Hans Wind. — De herberg te Cransac. — IJslandsche brieven. — Grootheid geen geluk.

IV. **WEZEN EN SCHIJN.** INHOUD: Een keizer die burger werd. — Aan Rosais over voorgevoelens en beschermgeesten. — De koning van Akim. — Voorteekenen. — De prinses van Wolfenbuttel. — De lamp van Anaxagoras en de Russische vorstin. — Euphrasia, over den naroem.

De prijs van ieder Deel, dat afzonderlijk verkrijgbaar is, en circa 350 pagina's druk bevat, is *f* 1.80, en in keurig linnen banden *f* 2.20.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen;* medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen,*
Mei en Junij 1857.

DAGEN.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER.			VOCHTIGHEIDS-TOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
31	763,42	763,07	763,50	13,0	15,3	12,0	0,73	0,57	0,72	N.O.t.N.	N.t.O.	N.t.O.	bewolkt.	bewolkt.	helder.
1	763,15	762,23	761,47	13,1	15,8	11,7	0,66	0,45	0,77	N.	N.W.	N.W.t.N.	helder.	helder.	„
2	760,18	759,36	761,47	12,7	16,2	13,5	0,69	0,48	0,61	N.W.t.Z.	„	„	„	wein. bew.	„
3	760,34	760,95	762,32	14,9	19,3	15,3	0,62	0,48	0,83	Z.	Z.W.t.Z.	W.t.Z.	„	bewolkt.	betrokken.
4	763,80	764,68	765,55	16,7	19,2	15,8	0,82	0,68	0,82	Z.t.W.	Z.W.t.W.	W.Z.W.	betrokken.	„	wein. bew.
5	766,14	765,68	765,51	17,3	23,2	20,0	0,69	0,55	0,73	Z.	Z.W.	„	helder.	wein. bew.	„
6	764,47	762,80	761,91	20,6	26,2	28,0	0,69	0,41	0,64	Z.t.W.	Z.Z.W.	„	bewolkt.	bewolkt.	betrokken.

Gem. over de maand Mei 760,36 — 12,9 — 0,73 — regen 16,8 strepen.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.